VOL. XVI. ÉVFOLYAM. HIMLERVILLE, KY. 1928 ÁPRILIS 5. NO. 14. SZÁM.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

HIMLERVILLE KENTUCKY

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

A bányász-sztrájk küzdelmeinek olyan sebesültjei is vannak, akiket a szenátusi bizottság nem vizsgál meg.

A bányabárók parancsára ennyi hirdetést vettek ki a bankárok és kereskedők a Bányászlapból s közel kilencven dollárra rug hetenként a veszteségünk.

De a harcban azért nincs megállás, a munkásoknak győzniök kell.

Együtt küzdünk, együtt vérzünk, együtt győzünk!

GÁZOL A KOZÁKLÓ

A pennsylvániai bányakozákok lovai bele-belegázolnak a sztrájkoló munkásokba.

Koppan a kozákbot a bányászok fején, roppan az asszonycsont, mikor egy-egy tömegbe a lovas-kozák belegázol s még a gyermekeket sem hagyják békén.

Sok halottja és ezer meg ezer sebesültje van a rémuralomnak, de a nagytőke nem ismer irgalmat vagy megállást.

A férfiak összeszoritott száj jal huznak egyet a nadrágszijjon, az asszonynép szeméből csendben hull a könny, de a gyerekek már jajgatnak.

Éhség és nyomoruság van a sztrájkvidéken.

De azért a harcot fel nem adjuk, a megtépett bányászzászlót most ott lengetik Washingtonban.

A sztrájk-fronton küzd az első perctől kezdve a Bányászlap és adtunk mi is elég csapást a bányatőkének.

Eleinte ugy tekintették a bányaurak ezt az ujságot, mint valami bolhacsipést.

Aztán ugy gondolták, hogy valami mérges kutya harapott a lábukba.

Koncot akarnak vetni a Bányászlapnak. Annak a lapnak, amely tizenöt év alatt se el nem adta, se meg nem alkudott a bányászok bőrén, annak a lap nak, amely ellen a bánya-urak évről-évre szervezett hadjárattal rontanak tiz év óta.

Mikor az nem vált be, uj bányászlap, hat-nyelvü scabujság kiadásával fenyegettek.

Végül hozzányultak a legaljasabb, a legbecstelenebb fegyverekhez. Besugták az ujságot a postánál s e sorok irója két hete járt Washingtonban, hogy feleljen egy cikkért. A miben a bevándorlók igazát, az üldözött bevándorolt bányász becsületét védelmezte.

Ez volt ez első seb, amelyet a tisztesség csatamezején reánk mértek.

Közben más oldalról is fojtogatni kezdték az ujságot.

Amig a többi lapokat teletömték sztrájktörőket kereső, később pedig mosakodó hirdetéssel, addig ráüzentek a bankokra és a kereskedőkre, hogy nem szabad hirdetni a Bányászlapban.

Félénk üzletemberek egymás után kértek bennünket, hogy ne haragudjunk, de ők nem tudnak és nem mernek szembe szállni a nagytőkével. Nekik be kell szüntetni a hirdetéseiket a Bányászlapban.

A hirdetéseink mennyisége egyre olvadt. A mult héten már alig volt hirdetés az ujságban és a héten sincs több. És biztosan nem is lesz már, amig a bányászok és velük együtt a Bányászlap a fronton lesz.

És ez régen igy megy.

Egy év óta egyre több hirdetést terrorizálnak ki az ujságunkból és sovány évet él a Bányászlap.

Most már heti kilencven dollárra rug, amit az ujság bevételeiből elraboltak és ez az összeg igen nagy pénz a Bányászlapnál. Különösen olyankor, mikor kilencszáz sztrájkoló bajtárs évek óta nem tud fizetni az ujságért.

A bányászok vezérei a fizetésüket még mindig kapják.

De a Bányászlap szerkesztője öt hónapja nem kapott már fizetést az ujságtól.

Hanem azért, hajrá!

A bányászoknak győzniök kell és a győzelemig a küzdelem nem csökkenhet.

Mikor éhes a bányász, fázik a családja, akkor kinek szabad törődni az üzlettel?

Amig a bányászok győzik, addig mi is győzzük. És a bányászoknak még gondolni sem szabad egy megalkuvásra. Nincsen alku.

Illinois és indiana valószinüleg kinn lesznek a héten s uj erővel, uj bizalommal követeljük — most már nem a bányabáróktól. de az országtól, hogy a bányászok jogos követeléseit teljesitsék.

De a dolgozó, a szervezetlen bányásznak is részt kell már venni valamennyire a küzdelemben. Mert jaj lesz nekik, ha veszteséggel végződnék a bányász-sztrájk!

Akkor rabszolga lesz, ingyen dolgozó kuli lesz minden szervezetlen bányásza az országnak.

Segiteni kell a sztrájkoló bányászt.

És — most már — segiteni kell a nagy küzdelem minden más katonáját.

Mi megmozditottuk a sztrájkoló bányászok érdekében egész Amerika magyarságát.

Most a nem sztrájkoló bányászok mozduljanak meg a Bányászlap érdekében.

Április hónap legyen Bányászlap hónap a magyarok közt. A Bányászlap hónap alatt ezer uj előfizetőt kell szerezni a Bányászlapnak.

Megmondjuk őszintén, hogy szükségünk van most erre a bevételre. Ez az első eset tizenöt éve, hogy a saját részünkre kérünk valamit a bányászoktól.

Most már kérünk.

Mert kérnünk kell.

A becsület harcmezején szer zett sebeinket nem szégyeljük, itt mutatjuk azt meg az ujság frontján.

Megsebesültünk, de a harcképességünk meg nem csökkent és az nem is fog megcsökkenni.

Sztrájkoló bajtársaink azt ajánlották, hogy a nagy háboru idejére takarékosság szempontjából négy oldalon jelenjék meg a Bányászlap.

Ezt a bányaurak meg nem élik. Nem!

Most van a legnagyobb szükség az ujságra.

De érezzék meg ezt a bányászok is és segitsenek bennünket a küzdelemben.

A Bányászlap hónapjában minden ember igyekezzék rendezni a hátralékját és szerezzen még egy előfizetőt az ujságnak.

Ezer uj előfizetőre van szük

(Folytatás a 8-ik oldalon)

Képek a Cseh-Szlovákiához csatolt Felvidékről

A csehszlovák hivatalos statisztika a magyar határ mentén 80 százalékos magyar többséget mutat ki

"...A szomszédból áthallatszik a szó, hogy békerevizióról nem lehet beszélni. ellenben tárgyalni mindenről lehet... Ehhez csak jobb atmoszférára volna szükség...

Nekünk nem békerevizióra van szükségünk, nekünk más határokra van szükségünk. (Viharos éljenzés.) És ha ez békerevizió nélkül keresztül vihető, ki állja ennek utját Magyarországon?"

Ezt mondotta gróf Bethlen István miniszterelnök debreceni beszédében. Ezt az akciót inditotta meg több mint nyolc hónappal ezelőtt lord Rothermere.

A Rothermere-akció támogatására egy igen hatalmas érvet ismertetünk ennek a cikknek a keretében. Rothermere akciója hatalmas segitőtársat kapott és egy döntő fontosságu érvvel több támogatja ezentul a világ közvéleménye előtt Rothermere munkáját.

Ez a segitőtárs a cseh-szlovák köztársaság statisztikai hivatala, az uj érv pedig ennek a statisztikai hivatalnak hatalmas munkája a cseh-szlovák köztársaságban tartott népszámlálás eredményéről.

Francia nyelven, térképekkel illusztrálva, nemrégiben ké szült el ez a munka, amely több vaskos kötetből áll.

Az első kötet tartalmazza a lakosság számának néprajzi, nemzetiségi. vallási eloszlására vonatkozó adatokat, amelyeket bőséges kommentárral látnak el. Bennünket, magyarokat leg főképpen azok az adatok érdekelnek, amelyek a magyar nyel vü lakosság földrajzi elhelyezkedésére és számszerü erejére vonatkoznak.

Kelet-Európa tele van Elzász Lotharingiákkal... — kezdte cikkét Lord Rothermere és kijelentését most a következőképpen erősiti meg a cseh-szlovák statisztikai hivatal:

A cseh-szlovák köztársaságban három olyan vidék van, a melynek a lakossága összefüggően magyar. Az első vidék, a mely a legnagyobb, Pozsony alatt kezdődik, elfoglalja a Csallóköz legnagyobb részét, továbbá a Duna balpartján levő sikságot Galántáig, Érsekujvárig, Verebélyig, Léváig és az Ipoly jobbpartján Gyarmatváros (Balassagyarmat) közelében végződik. Zsély községnél kapcsolódik ez a vidék a második magyar vidékhez és Szlovenszko délkeleti határa mentén fekvő vidéket foglalja magában egészen a kassai járásig.

A kassai, hernádzsadányi és alsómihályi járások csehszlovák községei választják el a magyar községeknek ezt a második zónáját a harmadik zónától, amely Szlovenszkónak délkeleti szektorát és Ruszkakrajnának délnyugati részét foglalja magában. Nyitra város mellett bizonyos jelentőségü magyar nyelvsziget fekszik.

Az abszolut magyar többségü közigazgatási járásoknak a száma Szlovenszkóban 17, Ruszkakrajnában pedig kettő; azonkivül az alsómihályi járásban (Szlovenszkó) a magyarok viszonylagos többséget alkotnak. Szlovenszkóban és Ruszkakrajnában ezenkivül tiz olyan közigazgatási járás van, amelyben a magyar kisebbség több mint 20 százalék... Ami a törvényhatóságok és rendezett tanácsu városokat illeti, Szlovenszkóban három, Ruszka krajnában pedig egy városban a magyaroknak abszolut a többsége, egy szlovenszkói és egy ruszkakrajnai városban re lativ a magyar többség, negy városban a magyar kisebbség több mint 20 százalék...

Ami az igazságügyi járásokat illeti (ezek tudvalevően a régi magyar közigazgatási járásoknál valamivel nagyobb egységek), Szlovenszkóban 14, Ruszkakrajnában pedig egy olyan igazságügyi járás van, a hol a cseh-szlovák alattvalóknak több mint a fele magyar nemzetiségünek vallotta magát, azonkivül egy járásben (rozsnyói járás) a magyarok relativ többséget alkotnak. Ezen 16 járás közül kilenc a nyugati magyar vidéken, három pedig a keleti részen. Azok nak az igazságügyi járásoknak a száma, ahol a magyar kisebb ség több mint 20 százalék, Szlovenszkóban 8, Ruszkakrajnában pedig 3.

A statisztikai kiadvány táblázatot is mellékel a szöveghez, amelyben feltünteti azokat a járásokat, ahol több mint 20 százalék a magyar nemzetiségü cseh-szlovákiai lakosok száma. Szlovenszkóban 23, Ruszkakrajnában pedig 4 ilyen járás fekszik. Ezek közül a legérdekesebbek természetesen azok, ahol a magyarság kompakt többségben lakik.

A járás neve:	lakosok száma	cseh-szlovák	magyar
Samoryn (Somorja)	31,361	774	27,045
Dunajska Streda (Dunaszerdahely)	36,064	582	33,480
Galanta	51,734	5,204	45,005
Sala nad Váhom (Vágsellye)	39,090	17,110	20,594
Komarno (Komárom)	62,470	3,353	56,757
Stara Dala (Ógyalla)	47,460	6,209	30,129
Parkan (Párkány)	47,004	2,545	43,795
Levice (Léva)	51,798	15,906	34,386
Ipolské Siahy (Ipolyság)	42,720	8,155	32,727
Veledin (Feled	29,379	2,123	26,766
Tornala (Tornaalja)	21,669	689	20,334
Moldava (Szepsi)	29,023	3,447	20,615
Kral Chlumec (Királyhelmec)	22,928	456	20,665
Kapusany (Nagykapos)	31,829	10,242	18,055
Berehovo (Beregszász)	45,074	1,084	33,723

A felsorolt 15 járásban tehát még a legszélsőségesebb cseh-szlovák soviniszták is kénytelenek elismerni, hogy ha talmas a magyarok abszolut többsége. A hivatalos táblázat kimutatja azt is, hogy ezer csehszlovákiai lakosra hány csehszlovák nemzetiségü és hány magyar nemzetiségü esik:

100 lakos közül	cseh-szlovák	magyar
Somorja	25.0	873.6
D.-szerdahely	16.3	940.1
Galánta	101.3	875.9
Vágsellye	439.6	529.2
Komárom	54.8	927.0
Ógyalla	131.4	849.6
Párkány	54.5	938.4
Léva	309.5	669.1
Ipolyság	194.7	781.4
Feled	73.2	919.7
Tornaalja	32.2	949.7
Szepsi	121.9	729.2
Királyhelmec	20.5	938.0
Nagykapos	328.1	578.3
Beregszász	24.4	760.2

A hivatalos Csehszlovákia te hát elismeri, hogy vannak járások, amelyekben a lakosságnak több mint 90 százaléka magyar nemzetiségü.

Arra a 14 igazságügyi járásra nézve, amely a magyar határ mentén fekszik és ahol a lakosság kompakt tömegben él, vitán felül áll, hogy Lord Rothermere követelése a cseh-szlovák hivatalos adatok alapján a legszigorubb fórum előtt sem találhat ellentmondásra. A cseh propaganda állandóan azt hangoztatja, hogy a magyar statisztika részrehajló volt a magyarok javára. Ez az állitás azonban üres vezércikkfrázisnak bizonyult a cseh-szlovák hivatalos adatok világánál. Éppen a cseh-szlovák hivatalos adatok igazolják legjobban a magyar statisztika pártatlanságát.

A régi magyar statisztikát igazolja a cseh-szlovák .. népszámlálás

A legutolsó magyar népszám lálás adatai szerint Szlovenszkó lakosainak a száma 1910-ben 2,926.824 volt, a csehszlovák népszámlálás 1921-ben 3,000, 870 lakost számlált. A gyarapodás, amely 2,53 százalék, a természetes szaporodásnak felel meg. Ruszkakrajnában 1910-ben a magyar statisztika 597,062 lakost tüntet fel. a cseh-szlovák népszámlálás 21-ben 606,567 lakosról tud. Itt a gyarapodás, amely 1,59 százalék, szintén természetes.

A magyar statisztika szerint Szlovenszkóban 1910-ben 1,686, 212 főnyi volt a tót lakosság. a magyar lakosság pedig 896,271. 1921-ben 1,952,368 tótot számláltak, vagyis 265, 656 fővel többet, mint a legutolsó magyar népszámlálásnál, viszont a magyarok száma. amely a tulajdonképpeni Szlovenszkó területén 1921-ben 650,597 fő volt, 1910 óta 245,674 fővel csökkent. Ezer lakosra az 1910-ik évi magyar statisztika szerint 576.3 tót és 306.02 magyar esett, 1921-ben pedig ezer lakos közül 650.06 volt a tót és csak 216.8 a magyar. A csehszlovák statisztikai hivatal igen érdekesen magyarázza meg a magyar nemzetiségü lakosok számának csökkenését:

A forradalom után — olvassuk ebben a hivatalos kiadványban — sok magyar, különösen pedig tisztviselők hagytákel Szlovenszkót és Ruszkakrajnát és visszatértek Magyarországra. A magyaroknak ezt a kivándorlását bizonyitja a protestánsok számának erős csokkenése is, akik tudvalevően magyar nemzetiségüek. A protestánsok száma ugyanis 1910 óta Szlovenszkóban 8.09 százalékkal, Ruszkakrajnában pedig 7.07 százalékkal csökkent.

Számos zsidó, aki 1910-ben magyar anyanyelvünek deklarálta magát, 1921-ben már nem tette meg ezt. A cseh-szlovák statisztika ugyanis külön zsidó nemzetiségi rovatot tüntet fel a magyar nemzetiségü rovat mellett. Szlovenszkóban 73,628, Ruszkakrajnában pedig 81,529, összesen tehát 155,157 az elszakitott északmagyarországi területen a zsidó lakosok száma. Ezeknek a legnagyobb része a legutolsó népszámláláskor magyar anyanyelvünek vallotta magát, kisebb részük pedig németnek. Ez a körülmény is hozzájárul ahhoz, — magyarázzák a csehszlovákok — hogy a cseh szlovák statisztika és a legutolsó magyar statisztika között a magyarok számára nézve jelentékeny a különbség.

Azon a vidéken, ahol a magyarság kompakt tömegekben él, a magyar és a cseh-szlovák statisztika adatai alig különböznek.

Összehasonlitásul egy-két adatot közlünk. A somorjai járásban a magyar statisztika szerint 1910-ben ezer lakosra 897.5 magyar esett, az 1921. évi csehszlovák statisztika szerint pedig 873.6, a galántai járásban a magyar szerint 907.0, a csehszlovák szerint 875.9, a párkányi járásban a magyar statisztika szerint 972.5, a cseh szlovák szerint 935.2, a feledi járásban a magyar szerint 980.0, a csehszlovák szerint 954.7 és igy tovább.

80 százalék magyar és 13 százalék csehszlovák kompakt tömegben

Megdönthetetlen tényként állapitható meg és a Rothermere-akció szempontjából végtelenül fontos, hogy a cseh-szlovák statisztika a magyar határ mentén összefüggő területen 23 közigazgatási járásban, illetve rendezett tanácsu városban hatalmas magyar többséget állapit meg. Ezek a következők:

Galantai járás, Komárom város, nemesócsai, dunaszerdahelyi, vágsellyei, somorjai, ógyallai, párkányi járások, Léva város, lévai, ipolynyéki, ipolypásztói járások, Rimaszombat város, ipolysági, feledi járások, Rozsnyó város, tornaaljai, királyhelmeci, nagy kaposi, szepsii járások, Beregszász város, beregszászi és mezőkászonyi járások. .

Itt a lakosok száma a csehszlovák hivatalos statisztika szerint 612,787, köztük 82,864 csehszlovák, 491,471 pedig magyar nemzetiségü, százalékban kifejezve 13 százalék csehszlovák és 80 százalék magyar.

Ez a leghatalmasabb bizonyiték csehszlovák részről lord Rothermere akciójának érdekében.

"Tárgyalni mindenről lehet" — hangzott el nemrégiben egy illetékes cseh államférfi részéről. A cseh hivatalos statisztika. amelyről még sem állitható, hogy a magyar elemnek tulságosan kedvezni óhajt, valóban komoly alapot nyujt ilyen tárgyalásra, mert — a miniszterelnök szavaival élve — "nekünk nem békerevizióra van szükségünk, nekünk más határokra van szükségünk."

Berecz Sándor.

—o—

A Magyar Bányászlapot bányászok irják bányászokról bányászoknak.

A TERMÉST

most takaritják be a floridai formokon. Akik az ősz folyamán telepedtek le és láttak hozzá a munkához, azoknak most van az aratásuk.

Az áldott flordiai föld és éghajlat gazdag gyümölcsöt hozott azoknak, akik biztak benne és hajlandók voltak munkájukat belefektetni egy egészséges vállalkozásba.

Akik eltöltötték már az első telet Florida napos ege alatt, soha többet nem kivánkoznak vissza a bányák veszedelmes mélyébe és a gyárak füstös, egészségtelen levegőjébe.

Ezek már tisztában vannak azzal, hogy sokkal jobb és egészségesebb megélhetést tud nyujtani nekik egy kis floridai farm,. mint a bánya, vagy a gyár.

Legyen ön is tagja egyre növekvő magyar farmkolóniánknak és soha sem fogja megbánni, hogy hallgatott hivó szavunkra.

Könnyen megteheti ezt, hiszen nagyon kevés pénz kell ahhoz, hogy megszerezzen egy kis farmot magának. Irjon még ma részletes felvilágositásért, mi készséggel szolgálunk **vele.**

ORANGE COUNTY COMPANY

101 N. ORLANDO AVE ORLANDO, FLORIDA

HAUSER VILMOS, MANAGER

BITHLO, FLORIDA BITHLO, FLORIDA

UJABB PENNSYLVÁNIAI BRUTALITÁSOK

A kozákok ütik-verik még az asszonyokat is. — Minden vád nélkül letartóztatják a szervezőket.

Fred D. Thomas, a United Mine Workers egyik pennsylvániai szervezője szomoru dolgokat tapasztalt legutóbbi körutján és ezekről a tapasztalatokról az alábbi, a szervezet hivatalos lapjához intézett levélben számol be:

"Állami rendőrség van elhelyezve Portage. Beaverdale, South Fork és Cambria megye egyéb részein és ezek tultesznek még a bányatársaságok saját rendőrségén is, amennyiben sokkal kegyetlenebbül üldözik és nyomorgatják a sztrájkoló bányászokat. Mrs. Frank Bauwenst és lányát, Maet, csak a legutóbb támadták meg minden ok nélkül, amint Portage felé mendegéltek. Mrs. Bauwensnek fia egyébként hősi halált halt Franciaországban a világháboru alatt.

Amint a két nő mendegélt az uton, Powell és O'Rourke nevü állami rendőrök rájuk ütöttek. Powell azt parancsolta nekik, hogy gyorsabban menjenek, dacára annak. hogy rendes menetben gyalogoltak. Mivel nem kezdtek szaladni, Powell a lovát Mrs. Bauwens hátának nyomta és annyira az árok szélére szoritotta, hogy a nő elesett. Mikor felkelt, a másik állami rendőr, O'Rourke végigvágott rajta a botjával a karján és a hátán. Powell a lányt szintén az árok szélére szoritotta és leugorva lováról, ököllel mellbevágta. A két állami rendőr ezek után durván megragadta a két nőt es a bányatársaság irodájához cipelte, ahol autóba ültették őket és Johnstownba vitték. a hol egy Kleinmire nevü békebiró pénzbirságra itélte őket.

Ezt a Powell nevü rendőrt csak a közelmultban büntették meg száz dollárra a Cambria megyei biróságon, amiért megverte egy sztrájkoló feleségét. Egy másik, Davis névre hallgató, rendőr Beaverdalen letartóztatta Mrs. Kuhnart, a miért egy sztrájktörőt megszólitott. Mikor az asszony tiltakozott az ellen, hogy Johnstownba vigye őt, anélkül, hogy ruhát válthasson. az állami rendőr leütötte őt és gyalázó nevekkel illette.

Joseph Slepke szervezőt letartóztatta egy Kennedy nevü rendőr, amiért megállt az uton és beszélgetésbe elegyedett két emberrel. Rendzavarás vádja alatt került letartóztatásba és a husz mértföldre fekvő Johnstownba vitték kihallgatás végett, dacára annak, hogy több békebiró lakott abban a körzetben is. Engem is letartóztatott egy Kelly nevü rendőr, amiért megálltam az uton autómmal kevesebb, mint egy percnyi időre, dacára annak, hogy a forgalmat egyáltalában nem akadályoztam.

William Davis, Joseph Trusche és George Cummings az alábbi, eskü alatt tett nyilatkozatot tették Mrs. Bauwens és leánya, Mae ügyében:

"State of Pennsylvánia, County of Cambria, ss.

Előttem, alulirott Cambria megyei békebiró előtt megjelentek William Davis, Joseph Trusche és George Cummings, akik a következőket vallották eskü alatt:

Február 6-án, az Ur 1928. évében, amint a Portageból Puritanba vezető közuton picket poston álltunk, közel Fiddlers Green községhez és közel a Beechley Coal Co. bányájához, szemtanui voltunk annak, hogy az aranycsillagos anyával, Mrs. Frank Bauwenssal és lányával, Mae-val kegyetlenül bántak.

Amint az anya és lánya Portageba gyalogoltak, ugy három és négy óra között délután, mérsékelt menetben és a lány pár lépéssel az anya előtt, dacára annak. hogy mentükben egy árva lélekhez sem szóltak, az állami rendőr parancsot adott ki nekik, hogy jobban siessenek. A nők egy pillanatra sem álltak meg, de a sebesség, ugy látszik, nem elégitette ki az állami rendőröket, mert lovaikkal a nőkhöz nyomultak. ugy, hogy most már akkor sem siethettek volna jobban, ha akartak volna is. Az eredmény az lett, hogy az anyát annyira kinyomták az árok szélére, hogy majdnem belezuhant, amitől csak az mentette meg, hogy kézre esett. Mikor a nő felállt, Robert O'Rourke nevü állami rendőr megütötte botjával a kezén és a hátán. Az anya 59 éves. lánya pedig 22. Walter Powell nevü állami rendőr, mi után a lányt is az árok szélére szoritotta, leugrott lováról és társát hivta segitségül lovának tartására, minek utána a lány után szaladt és ököllel mellbevágta, ugy, hogy az majdnem a földre zuhant. Ekkor a két nőt durva módon megragadták és a coal company irodájába hurcolták és egy autón Johnstownba vitték, ahol egy Kleinmire nevü békebiró pénzbirságra büntette őket.

Az eskü és aláirás kelt a mai napon, február 17-én, a Urnak 1928 esztendejében.

John J. Green,
békebiró.
William Davis.
Joseph Trusche.
George Cummings."

Pecsét.

Eddig szól a szervező levele. Hogy csak ennyi brutalitásról szóló adatot sikerült összegyüjtenie, az csupán annak tudható be, hogy az állami rendőrség merész aktivitása következtében nem látta tanácsosnak a további ott maradást. És valószinüleg nem látta biztosnak az életét sem, amin egyáltalában nem lehet csodálkozni.

Ha az állami kozákok, ezek a minden érzésből kivetkőzött fenevadak, képesek arra, hogy békésen gyalogoló asszonyokat feltartóztassanak, megverjenek és még meg is büntessék őket, el lehet képzelni, hogy mennyire dörzsölik véres kezeiket, mikor egy-egy szervező akad horgukra.

És az ilyen esetek nem szórványosak, mert mindenki, aki csak meglátogatta a pennsylvániai sztrájkvidékeket és sikerült onnan épségben ki is jutnia, kivétel nélkül hasonló, vagy még ennél is borzalmasabb élményekről beszél.

Minden képzeletet felülmuló

(Folytatás a 3-ik oldalon)

Ne Hordjon Kötést

STUART'S ADHESIF PLAPAO-PAD teljesen különbözik minden kötéstől, mert mechanikai-chemiai eszköz— önmagától tapad tudatosan, hogy a "PLAPAO" izom-folyadékot állandóan a beteg részen tartsa és hogy a fájdalmas surlódást és csuszást korlátozza.

INGYEN — Próba Plapao —

Nincsenek szeljak, csattok, vagy rugók rajta

Puha, mint bőrnemű— könnyen alkalmazható —olcsó

Majdnem negyed század óta megelégedett használók ezrei bizonyitják sikerét anélkül, hogy a munkában akadály lenne. Egész halom hiteles nyilatkozat igazolva. Meggyógyulás természetes folyamat, tehát nincs szükség sérvkötőre később. Arany éremmel és Grand Prix-el kitüntetve. Próbálja "Plapao"-t INGYEN küldünk, sem most, sem a jövőben nem számitunk érte semmit. Irja a szelvényre nevét és még ma küldje el

PLAPAO CO.,
2402 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

Név: .....

MAGYAR BÁNYAPLÉZEK MESÉI

ÖTVÖS ZSUZSI

Irta: BOHÉM ENDRE

(Folytatás)

Végül is abban állapodtak meg, hogy ket csomagot csinálnak. Az egyikbe azt a doboz candyt teszik. amit Ötvösné smithfielden kapott, mielőtt eljöttek onnan. És majd ha kinyitják a Dorothy ajándékát és látják, hogy valami értékesebb dolog, akkor, hogy szégyenbe ne maradjanak, Zsuzsi majd felkiált, hogy milyen feledékenyek is, a Dorothy másik ajándékát benn felejtették a szobában. És akkor bemegy és kihoz egy másik kis skatulyát, a mit erre a célra szintén már most elkészitenek. Ebbe kézzel himzettzsebkendőket tesznek, amiket nemrégen hazulról kapott Ötvösné a hugától.

Amikor visszajönnek a szobába és Zsuzsi odacsempészi az uj dobozt a karácsonyfa alá, Mrs. Ötvös kétségbeesetten veszi észre, hogy az ura a bányáról beszél a mérnökkel. Ő tudja, hiszen az illemkönyv két fejezetben is megtiltja, hogy ha az ember foglalkozásbeli emberekkel, különösen feletteseivel magánuton összejön, azzal a businessről beszélgessenek. Ezt az illemkönyv nagyfoku tapintatlanságnak és kihasználásnak nyilvánitja. Ennek gyorsan elejét kell most venni. Mrs. Ötvös önt a kis poharakba és megkinálja a mérnököt, meg az urát:

— Valódi törköly pálinka, inállom, mérnök ur!

— Benne vagyok — szól rá mohón Vidor, aki pedig alighogy kijózanodott a reggeli becsipésből.

— Alajos fiam, maga meg udvarol-jon a Miss Dorothynak. Jó lesz vele jóba lenni, hogy rendbe kézhez kapja majd a correspondencos lecketanulmányait.

Igy azután lefoglalja a mérnököt magának és hagyja, hogy az ura, meg a postáskisasszony beszélgessenek. Zsuzsi még a karáconyfát disziti, amin untalan ujabb kifogásolni való dolgokat talál.

— Régen itt tetszik lenni a plézen? — kezdi a társalgást Mrs. Ötvös a mérnökkel.

— Pár hónapja csak. Nincs nekem maradásom egy helyen sokáig. Rövidesen, azt hiszem itt hagyom Amerikát is.

— Csak nem, kérem?

— Elhatározott szándékom. Csak nem élhet az ember egy országban, ahol csak lopva lehet inni, ugy is csak nagyritkán.

— Szeretni tetszik az itókát?

— Istenem, hiszen az olyan szükséges a szervezetnek, mint a lélegzés.

— Tessék parancsolni még egy üveggel.

— Köszönöm. Igazán, ilyen nagyszerü italt nem ittam, mióta utoljára otthon voltam látogatóban. Az amerikai italoknál az ember boldog, ha lenyelte és a hatás is alig következik, ennél viszont szinte kiván az ember még egy pohárral.

Ötvösné gyorsan teletölti ujból a poharat.

— Csak tessék kérem, van bőven.

— Köszönöm. Még azt hiszi rólam, hogy csak azért mondom, hogy még kapjak.

— Dehogy kérem.

— Pedig ugy van. Hát maguk hogy szeretnek itt az uj plézen?

— Nagyon rövid ideje tartózkodunk itten, bajos volna még véleményt mondani. Tetszik tudni, mi nem vagyunk közönséges bányászemberek.

— Azt már tapasztaltam, amikor a pálinkájukat megkóstoltam. Finom érzék kell ahhoz, hogy valaki ilyen remeket tudjon készíteni.

— Magam főztem.

— Áldom a kezeit érte.

— Tessék még egy pohárral.

— De aztán ez lesz az utolsó, mert egy-kettőre elázok.

Zsuzsi most beállitja a rádiót, a schenectady nagy leadó állomást kapcsolja be, ahonnan harangütésekkel játsszák a szép karácsonyi himnuszokat. Ez egy pillanatra elhallgattatja a társaságot.

Mrs. Ötvös azonban nem soká tudja magába fojtani a szót. El kell magyarázni, hogy ők miért nem közönséges bányászemberek. A mérnök urnak meg kell tudni, hogy nemcsak a pálinkakészitésben, hanem másban is megvan a jó izlésük. Tompitott hangon elmeséli neki a szolgabiró leányával való tejtestvérséget és azt, hogy az ura jelenleg is egyetemre jár, igaz, hogy csak levelezés utján, de az végeredményben egyre megy. Amit a már kissé pityókás mérnök szelid bólintgatásokkal ráhagy. Fényképészetet tanul egy chicagoi egyetemen, hetenként kap képeket és utasitásokat és havonta neki is be kell küldeni a képeket. Ám nem amolyan közönséges fényképészetet tanul, hanem ugynevezett művészi fényképezést. Iskolai nyelven ugy hivják, amiket csinál, hogy tanulmányok. Egyszer az iskola azt az utasitást adta, hogy aktot fényképezzen, ruhátlan női testet, fekete háttérrel.

— És tessék elgondolni, hogy az uram mindenáron rávett engem, hogy rólam fényképezze az aktot.

— Hát magának van? — tréfálkozik a mérnök.

— Már hogyne volna, mikor van. Nem is gondolná, hogy milyen akkurátos aktom van. Az iskolából visszairtak, hogy a fiatal leánytestről készült képét le fogják egy magazinba közölni.

— És nem fogja szégyelni magát, a mikor országszerte megy a képe?

— Hiszen nem ismer meg senki, csak az uram. Mert tetszik tudni, a fejem, az el van fordulva. — Aztán bizalmasan suttogva hozzáteszi: — Ha éppen kiváncsi a mérnök ur, majd egyszer megmutatom a fényképet. Csak az uramnak ne tessék szólni, mert az megharagudna.

— Arra igazán kiváncsi vagyok.

— Ne tessék ám azt hinni, hogy én öreg asszony vagyok. Az arcomon ugyan van egy-két barázda, de a testem olyan, mint husz esztendővel ezelőtt volt. Ha az az operációm nem lett volna...

— Megoperálták? Mi baja volt?

— Operáltak, hogyne. Mit tetszik gondolni? Női természetü bajom volt. Ötszáz dollárt kóstált az uramnak. És azóta nem lehet gyerek. Mert különben lehetne — bizalmaskodik az asszony és kacéran ránevet — ne tessék azt hinni, hogy nem lehetne. Elég bajom volt azelőtt emiatt.

— No hiszen most annál kacérabban érdekesebb — hunyorgat rá a mérnök ur.

— Meg ne tessék itélni, hogy férfiembernek ilyet elbeszélek. Nekem mindig több bizodalmam van a férfiakhoz, mint az asszonyokhoz.

— Dehogy itélem meg, jóasszony. Sőt bevallom, nagyon érdekel a dolog. Sokszor hallottam ilyen női természetü operációról és mindig kiváncsi voltam, milyen lehet az.

— No, abban ugyan magának nem lehet része.

Vidor nevetett.

— Ezt azt egyet eltalálta.

Ötvösné izeg-mozog. Végre is elkezdi mondani.

— Az tetszik tudni, ugy volt, hogy először lemeztelenitettek. Anyaszültre.

— Ahán! Szóval aktban operálták?

— Szintugy. Mint ahogy a férjem fényképezett.

— Hogy milyen jó dolguk van azoknak a sebész orvosoknak.

— No, ne tessék huncutkodni. Szóval azután jött egy fehér ruhás nörsz és megberetvált.

— Megberetválta magát?

— Ejnye na, ne tegyen ugy, mintha nem tudná. Nem a szám környékén, az biztos.

— Pedig azt hittem.

Dorothyval közben Ötvös a postáról beszélget. Első alkalma van a tudálékos embernek igy közvetlenül összejönni egy postamesternővel és sok belső dologra kiváncsi volna. Hogy hogy kezelik azt a sok pénzt, ami a money orderek-ből bejön, hogy hogy könyvelik el az ajánlott leveleket és hogy rendelnek bélyegeket, meg ezer ilyesmi.

Fél füllel azért figyel az aszony beszélgetésére. Tudja már a multból, hogy Sára asszonyt nem jó nagyon magára hagyni, mert megcsuszik a nyelve és olyan dolgokat szeret mesélni férfinépségnek, a mit az nagyon könnyen félreérthet. Egykét szó megkapja a fülét, meztelenitett, meg megberetvált és körülbelül sejti, hogy miről van szó.

— Sára fiam, Sárlott akartam mondani, mi lesz a vacsorával, kezdünk éhesek lenni. Már kilencre jár az idő.

— Istenem, hiszen nagyon jól tudja, hogy még vendégeket várunk.

— Én nem vagyok éhes — szabadkozik Dorothy — miattam csak tessék egész nyugodtan várni.

— Amig ilyen ital mellett üldögélek, addig nekem sem jut eszembe az evés.

Mrs. Ötvös aztán megint csak ugy intézte, hogy a mérnök mellett maradhasson. Még el kellett az operáció további részleteit mesélni. Az elaltatást, az operációs ágyon való álmokat. A szégyent a sok fiatal orvostanonc miatt, akik körüllálták a mütőasztalt, amin ő meztelenül hevert.

— Aztán nagyon megmaradt-e a vágás nyoma? — érdeklődik ravaszul a mérnök, amikor az asszony végre befejezi az előadást.

— Az áldóját, be huncut ember maga! Hát hogy maradt volna vágás hely, amikor mondtam, hogy női természetü operáció volt.

— Megtévedtem. Ne haragudjon szép asszony.

Az idő szép lassan halad előre. A társaság kezd éhes lenni Zsuzsi meg Ötvösné magukban idegeskednek. Zsuzsi azon tanakodik, vajjon eljönnek-e a fiuk, vagy szégyenben hagyják őt. Hiszen tulajdonképpen alig ismerik egymást, csak azon az egy napon voltak együtt, amikor találkoztak. Mrs. Ötvös pedig azon aggódik, hogy nem mutatkozik a gróf. Azzal vigasztalja magát, hogy bizonyára csak azért nem jött még, mert tudja, hogy még nincsenek itt a vendégek és nem akar hamarabb jönni. Hiszen megmondta, hogy személyesen akarja átadni mind az ötöknek az ajándékot.

Végre ugy féltiz után megérkeznek a várva-várt fiuk. Rendesen öltözött csinos fiu mind a négy, a Fejős Gyuri pedig, aki hozta őket, az meg különösen szemrevaló legény.

Örömrepesve üdvözli őket Zsuzsi is, Mrs. Ötvös is. Ötvös ismeri a magyar fiut.

— Hallo, Varga Józsi, nem is tudtam bodi, hogy te rád várunk ilyen soká.

— Jó estét Lajos bátyám. Boldog karácsonyi ünnepeket. Én sem hittem volna, hogy a Gyurka pajtás ide hoz bennünket a maga házához. Csak nem a Zsuzsikája az a kis angyal, akiről a Gyurka annyit beszél? Mert ő rá magam is kiváncsi vagyok. Most már másodszájból hallom őt dicsérni.

Erre már Zsuzsi is odaperdül. Ha az ő dicséretéről van szó, azt ő is meghallgatja.

— Ki mondott rólam szépeket?

Varga Józsi bemutatkozik formálisan.

— Joe Varga. Ez itt Larry Blackton, ez a kis arasznyi fiu meg Jimmy Fitch. Ez a szőke urfi pediglen Toni Hellman. Mi öten kenyerespajtások volnánk.

Megtörténik a bemutatkozás. A fiuk illedelmesen kezet fognak mindenkivel és átadnak egy-egy csokor virágot. Mind hoztak egy kis ajándékot Zsuzsikának, a csomagokat lerakják a karácsonyfa alá. A beszélgetés egy kissé darabos lesz. A társaság legnagyobb része magyar, de mégis a két angol, meg az egy német fiu miatt, meg a postáskisasszony miatt is angolul kell beszélni, ami bizony Ötvösnek egy kicsit törten megy.

Zsuzsi persze nem hagyja annyiban és ujból megkérdezi a Varga fiut, akinek sötét szeme és világos, hullámos haja különösen tetszik neki, hogy vajjon kiktől hallotta őt két izben is dicserni. Joe azt mondja, hogy az egyik Ötvös volt, a másik pedig Fejős Gyurka, aki, mióta a postán találkozott vele, szünet nélkül csak róla beszél. Hogy milyen szép kis gödrök vannak az orcáin és milyen csilingelő a hangja és milyen satöbbis a satöbbije. Már alig lehet kitartani Gyurkával, annyira bele van gabalyodva.

(Folytatása következik)

UJABB PENNSYLVÁNIAI BRUTALITÁSOK

(Folytatás a 2-ik oldalról)

gazság, oroszországi állapotok — ezek azok a kifejezések, a melyeket azok szájából hallunk, akik megjárták a pennsylvániai kálváriát.

Egyszerü emberektől fel egészen az Egyesült Államok szenátoraiig, mindenki megegyezik abban, hogy ezek az állapotok olyan borzalmasak, a brutalitás, amit a sztrájkoló bányászok, vagy az azokkal rokonszenvező lakosságnak el kell szenvedni, olyan nagy, hogy a civilizáció örök szégyene, hogy Amerikában, a huszadik században is előfordulhat ilyes valami.

És akkor azzal állnak nekünk elő, ezeket a kinzásokat megrendelt bányabárók, hogy Pennsylvániában nincsen semmi baj és csupán néhány vörös bolsheviki terjeszti ezeket az ál-rémhireket. Reméljük, hogy a szövetségi szenátorokat, a kik a borzalmakról szóló állitásokat megerősitették, nem sorozzák be a bolshevikiek közé.

És ugyanakkor történik az is, hogy az állam kormányzója csak a sztrájk tizenkettedik hónapjában kezd ráeszmélni arra, hogy államában valami nincsen rendben. A kegyetlenkedéseket ellenben még mindig cáfolja.

Nekünk az a szerény véleményünk, hogy talán a kormányzó urral nincsen valami rendben.

—o—

MEGNYITJÁK A CRESAPS BÁNYÁT

A Consolidated Fuel Co. Cresaps nevü bányáját Mounds ville, W. Va. közelében lezárták.

A bánya a gondnokság alá került Bertha Consumers Co. alvállalata és az uj gondnokok rendelték el a bánya lezárását.

A bánya superintendentje, C. A. Miller munkát akart biztositani 250 bányászának, igy megkérte a gondnokokat, engedjék meg neki, hogy a bányát co-operative alapon üzemben tarthassa.

A gondnokok ebbe belementek, igy aztán Miller összehivta a munkásokat, hogy nyissák meg a bányát oly feltételek mellett. hogy nem lesz meghatározott fizetése senkinek se, hanem a szén eladási árából hatvan százalékot adnak a bányászoknak; mig a fennmaradó negyven százalékból fedeznek minden egyéb kiadást.

Természetesen a bányászok megbizottai részt vesznek az eladásban, ellenőrizhetik a könyveket.

A bányászok belementek Miller ajánlatába és most saját számlájukra fogják a bányát üzemben tartani.

—o—

ELVERT SZTRÁJKTÖRÖK

Williamson, W. Va. vidékéről — amerre mostanában meg lehetősen gyengén megy a munka — csapatostól kezdtek a bányászok Pennsylvániába huzódni becstelen sztrájktörő munkára.

Egy ilyen csapat — hét bányász érkezett a mult heten Indianola, Pa.-ba, ahol sztrájktörő munkát akartak vállalni.

Az ottani szervezett bányászok, amikor meglátták az erkező sztrájktörőket, nekik estek és alaposan elverték őket. Rendőrök szedték ki a union bányászok kezei közül a sztrájktörőket.

Figyelmeztetjük a magyar bányászokat ujból és ujból, hogy ne menjenek sztrájkot törni, segiteni saját munkástársaikat letörni.

A sztrájkvidéken senkinek sincsen biztonságban az élete és nemcsak becstelenségre vállalkozik, aki elmegy sztrájktörőnek, de életét is veszélyezteti.

—o—

ÁPRILIS ELSEJÉN OHIOBAN MEGKEZDIK A SZTRÁJKOLÓK KILAKOLTATÁSÁT

Ohioban eddig nem lehetett az utcára szóratni a bányászokat. A biróságok eddig elutasitották a bányatársaságok kilakoltatási kérelmeit és minden kilakoltatási eljárás szünetelt eddig.

A mult héten ujból megkezdték Ohio bányaurai a kilakoltatási eljárások meginditását. Azt kérték a biróságtól, engedje az meg, hogy április elseje után kitehessék a bányászokat a házakból.

A biróság most már helyt adott a bányaurak kérelmenek és 371 bányász-család ellen kiadták a kilakoltatási végzést.

Április elseje után 119 bányászt lakoltatnak ki Dorothyból, Glen Robin mellett, 58 családot Crabapple telepről, 62 családot Wolf Runról és 80 családot a United States Coal Co. Crow Hollow telepéről.

AZ EGYETLEN

amerikai magyar lap a Magyar Bányászlap, mely az Amerikába szakadt magyar bányászok érdekeiért harcol. Eredményesebben segithetjük a magyar bányászokat, ha nagyobb tábor áll mögöttünk. Növelje Ön is a tábort.

MAGYARORSZÁGBA
vagy onnan ide Hamburgon át.
Közkedvelt hajóinkon:
NEW YORK, ALBERT BALLIN, HAMBURG, DEUTSCHLAND, RESOLUTE, RELIANCE, CLEVELAND, WESTPHALIA, THURINGIA
Kitünő elhelyezés és ellátás minden osztályban
SZEMÉLYESEN VEZETETT EURÓPAI KIRÁNDULÁSOK
$192.50
NEW YORKBÓL BUDAPESTRE és VISSZA (Modern 3. osztályon)
Külön U. S. Revenue Tax
HAJÓINDULÁS HETENKÉNT.
Pénzküldési rendszerünk olcsó, gyors és biztos
Visszautazási engedélyért és más információkért forduljon bármely ügynökünkhöz, vagy
Hamburg-American Line
United American Lines, Inc. General Agents
28 BROADWAY, NEW YORK

Veszély!
A mell hülésének első jelére dörzsölje be erősena
DR. RICHTER'S
Horgony Védjegü
PAIN-EXPELLER-T
Védjegy. Bej. U. S. Pat. Off.
Legyen biztos, hogy a HORGONY védjegy a csomagon legyen.
35c és 70c a gyógytárakban vagy irjon egyenesen a laboratoriumba.
F. AD. RICHTER & CO., Berry & So. 5th Sts., Brooklyn, N. Y.

WILLIAMSON SUPPLY CO.
WILLIAMSON, W. VA. WILLIAMSON, W. VA.
A "KELLY TIRES" OTTHONA
MINDENFÉLE BÁNYAFELSZERELÉS
GÉPEK, VILLANYOS ÁRUK
VASÁRUK NAGYBANI RAKTÁRA

Ha egyletének
MEGHIVÓRA - LEVÉLPAPIRRA - BÁLI BELÉPŐ JEGYEKRE - LUNCH TICKETEKRE, VAGY EGYÉB SZÉP KIVITELÜ NYOMTATVÁNYOKRA VOLNA SZÜKSÉGE, AJÁNLJA
Magyar Bányászlap nyomdáját
MILLERVILLE, KENTUCKY

"MAGYAR BÁNYÁSZLAP"
(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)
HIMLERVILLE, KENTUCKY
Sürgönycim—Telegram: Miners Journal, Kermit, W. Va.
Telephone: Kermit, W. Va. No. 7.
Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban $2.00—Magyarországba $3.00
Subscription Rates: In the United States $2.00 — Hungary $3.00
Megjelenik minden csütörtökön :—: Published every Thursday
ANDREW FAY FISHER, Editor
A Magyar Bányászlapot bányászok irják, bányaszokról, bányaszoknak
The Hungarian Miners' Journal is Written for Miners of Miners by Miners
Entered as Second Class Matter at the Post Office at Himlerville, Ky. Under the act of March 3, 1897.

MUNKA HIREK

Egy farmingtoni (W. Va.) munkástestvérünk nevének emlitése nélkül az alábbi munkahirek közlését kéri tőlünk:

Barrackville, W. Va. A Bethlehem Steel Corporation bányájában majdnem mindennap dolgoznak, azonban a bánya zsufolva van emberekkel, mert állandóan ujabb sztrájk törőket hoznak oda. A régiek gyakran megszöknek. A kereset nagyon kevés és naponta tiz-tizenkét órát kell dologzni. Az egész telepet fegyveres őrök tartják megszállva és ide gennek belépni szigoruan tilos. A bányát ismeretlen tettesek már több izben felrobbantották, amely alkalmakkor több ember vesztette életét. A barakokban lakó és nélkülöző sztrájkoló bányászok arra kérik a magyar bányászokat, hogy ne menjenek oda segiteni a sztrájkot törni.

A Jamison Coal and Coke Company 8-as és 9-es bányájában a munka nagyon roszszul megy. Hetenként két, vagy legfeljebb három napot dolgoznak. A bánásmód sokkal rosszabb, mint volt 1912-ben. Ha valaki egy sztrájkoló bányásszal csak szóba áll, akkor pusztulnia kell a telepről. A Jamison telepek tele vannak az ugynevezett yellow dog-okkal és besugókkal. Ezekre a telepekre is csak a Chief yellow dog engedelmével lehet bejutni.

Sajnos, ezen kémek és besugók között gyászmagyarok is akadnak. A farmingtoni 8-as bányánál egy magát Tony W. Ernynek nevező magyar burdosgazda van, aki a burdosgazdaságon kivül kémkedéssel és besugással foglalkozik, amiért a társaságtól fizetést huz. Az illető Akronból jött ide sztrájkot törni és igy valószinüleg ott is ismert lehet.

A Farmington 9-es bányánál sem jobban a viszonyok, sem pedig a bánásmód. A munkás még sajátját sem követelheti, mert kirugják. A multkor egy olasz ladolónak 31 tonna szene veszett el és mikor ezt követelte, a Chief Clerk még meg is ütötte. Igaz, hogy az illető sem hagyta magát és alaposan helybenhagyta az irnok urat. Valószinüleg nem lesz kedve máskor verekedni. A jelek ugy mutatják, hogy ezeken a telepeken a szkebelés már utolsó óráit éli.

A Consolidation Coal Corp. Carolina telepén sem jobbak a viszonyok. Igaz, hogy 4—5 napot dolgoznak hetenként, de ebből kitelne másfél hét, olyan hosszu időt kell dolgozni. Az ember nagyon sok, keresni nem lehet és a bánásmód is gyalázatos. Aki azt hangoztatja, hogy meg van elégedve, az besugással keresi kenyerét.

Az itt föntebb emlitett plézeken egyre növekszik a sztrájkolók tábora. A sztrájkban levő bányászok kérik magyar bányásztestvéreiket, hogy ne jöjjenek erre a vidékre sztrájkot törni ezekben a válságos időkben. Bizunk benne, hogy a helyzet hamarosan megváltozik, amit annak idején tudatni fogunk.

Egy sztrájkoló magyar bányász.

Majestic, Ky.-ból irja egy bajtársunk, hogy ott a munka bizony elég gyengén megy. Hetenként két és három napot dolgoznak és ugy látszik, hogy a közel jövőben nem is fognak javulni a viszonyok. A bánásmód türhetően jó, állandóan vesznek fel uj embereket, bár meglehetősen sok ember van a telepen. Kárészámra fizetnek több mint két és fél tonnás káréért 92 centet. Ahol pedig a kompánia löveti a szenet, ott 75 centet ugyanazért a káréért. Bajtársunk olyanoknak ajánlja csak a helyet, akik másutt nem tudnak munkát kapni.

—o—

UJ ÉV -- UJ-ESZME
Uj-találmányaira állami
Szabadalmat szerzek-kuldje rajzát
DIJMENTES Bizalmas tanácsot adok
Szabadalmak kidolgozása
megvédése és értékesitése iránt
Kérjen Bejegyzési igazolvány
ZOLTAN POLACHEK
- Hites Szabadalmi Ügyvéd - Okl. Mérnök
1234 BROADWAY, NEW YORK

MIT IGÉRT A BÁNYÁSZKIRÁLY A BÁNYABÁRÓKNAK?

Árulásról beszélnek Illinoisban. — A jacksonvillei bérskálának hadat üzentek a bányabárók. — Megindul a harc a pár hónapos ál-béke után. - Lewis lepaktált a bányaurakkal

N. J. Jenkinsnek, az Illinois Coal Operators Association elnökének kijelentése szerint a United Mine Workers elnöke, Lewis gyalázatosan elárulta Illinois bányászait akkor, mikor több hónapi sztrájk után külön szerződéssel visszakényszeritette őket a bányákba.

Megirtuk annak idején, hogy végzetes és gyengeséget eláruló lépésnek tartjuk az illinoisi külön szerződést, mert a bányaurak malmára hajtja csak a vizet és egyuttal cserbenhagyja a sztrájkoló bányászok százezreit. Lewisék ugy próbálták beadni az illinoisi külön szerződést, mint egy nagy győzelmet, holott nem volt más, mint egy vesztett ütközet. Illinois bányászainak talán szereztek pár hónapi munkát, de magában ebben a munkában sem volt valami köszönet. Rájöttek a bányászok arra a szomoru tudatra, hogy a beigért teljes üzem helyett csak pár napot tudtak dolgozni hetenként és még ezt sem mindenütt.

A többi államok bányászai, akik éppen ugy szenvedtek a nélkülözéstől, mint Illinois sztrájkolói, fogcsikorgatva, tehetetlenül nézték az árulásnak ezt a fajtáját, amely őket teljesen elfelejtve, dolgoztatta Illinois bányászait és igy ellátta a nagyipart a szükséges mennyiségü szénnel.

Ekkor még nem tudtak az árulásnak a leggyalázatosabb részéről, de nem tudtak Illinois munkásai sem. Nem tudták azt, hogy a Lewis társaság eladta őket szőröstül-bőröstül a bányabáróknak, hogy maga Lewis volt az, aki garantálta, hogy az ideiglenes szerződés lejártakor személyesen fog eljárni, hogy a jacksonvillei bérskála leszállittassék.

Ha tudták volna Illinois bányászai ezt a gyalázatos árulást, semmi esetre sem vették volna el a bányabáróktól a Lewis által megmérgezett kenyeret. Lewis eget-földet igért Illinoisban a bányászoknak és azok hittek neki.

Most aztán kiderül, hogy Lewis urnak mi járt az eszében, mikor az ideiglenes szerződés mézes madzagával visszacsalogatta a bányászokat a bányákba.

Április elsején lejárt az illinoisi külön szerződés, a United Mine Workers halálos itélete. Három nappal a szerződés lejárta előtt a bányabárók gyülést tartottak, melyen elhatározták, hogy a jövőben semmi körülmények között sem hajlandók továbbra is a jacksonvillei béreket fizetni és vagy lezárják bányáikat, vagy pedig openshop alapon kiserelnek meg dolgoztatni.

Hol van hát az a biztos jövő, az az ujabb szerződés, a mit Lewis ur annak idején olyan nagy hangon beigért az elbolonditott bányászoknak? Sehol. Tudta Lewis ezt akkor is, mikor visszarendelte az embereket a munkába. Tudatosan félrevezette őket, mikor ujabb szerződést igért nekik.

Ő tisztában volt azzal, hogy lehetetlenség egy ujabb jacksonvillei bérskálán álló szerződést biztositani Illinoisban, hiszen *ő maga volt az, aki a bányabáróknak megigérte a jacksonvillei bérskála leszállitását.*

Mikor az ideiglenes szerződés tárgyalásáról volt szó, bár a bányabáróknak szükséges volt egy ideiglenes szerződés gyors megkötése, a jacksonvilleinél alacsonyabb béreket hangoztattak. Már-már ugy látszott, hogy az egész megegyezés kutba esik, mikor Lewis azzal a javaslattal állt elő, hogy adják meg a követelt béreket április elsejéig, akkor pedig ő maga fogja ezeknek a béreknek leszállitását keresztülvinni.

Emlékszünk még rá, hogy Lewis miként játszotta a hőst. Hogy mennyire verte a nagy dobot. Hogy ime: a régi bérek alapján kötött szerződést. Viszont azt egy szóval sem emlitette, hogy ugyanakkor elárulta a bányászokat, mert kötelezte magát, hogy április elsején szállitani fogja a bányászokat a bányabáróknak tetsző áron.

Aljas módon szolgáltatta ki azokat az embereket, akiknek jóvoltából és pénzéből havi ezer dollárokat élvez.

Akiknek mindent igért, mikor arról volt szó, hogy ujból megválasszák. de akiket rendőrökkel veret szét, mihelyt külön véleményen merészelnek lenni.

Lewisnek ez a gaz árulása, mely most egyszerre bejárja egész Amerika sajtóját, az illinoisi bányabárók gyülésén pattant ki. A bányabárók hazugság bélyegét sütik most a bányászkirály homlokára. Nem azért, mert Lewis gazul lepaktált velük, hanem azért, mert adott szavát most nem hajlandó betartani.

Ez a szószegés viszont nem Lewis hibája és igazán nem rajta mulott. hogy nem szállitotta az eladott embereket Illinois bányaurainak.

Lewis tudja nagyon jól, hogy ezzel a szószegéssel elveszti az illinoisi szénbárók eddig élvezett kegyeit, de kénytelen elszenvedni még a hazugság bélyegét is.

A dolog ugyanis nem egészen ugy ütött ki, mint Lewis azt kiszámitotta magának. Ő például álmodni sem mert volna arról, hogy lesz egy ugynevezett szenátusi vizsgálat is, mely ha kellemetlen a bányauraknak, még kellemetlenebb Lewisnak.

Kellemetlen. mert megakadályozza őt abban, hogy további, az illinoisihoz hasonló árulásokat kövessen el, de egyuttal megakadályozza őt abban is, hogy a régebbi árulások egyes pontjait végrehajtsa.

A szénkérdés tulságosan közüggyé vált, tulságosan a napfényen van ahhoz, hogy ujabb paktumokat lehessen kötni. vagy hogy a régi aljasságokat be lehessen fejezni.

Kétségtelen, hogy Lewisnak nagyon kellemetlenül jött a szénvizsgálat, mert nem keverheti többé a kártyákat ugy, ahogy neki jól esik. De kellemetlenül jött ez a leleplezés is, mert ő abban reménykedett, hogy az illinoisi szénbárók tekintetbe fogják venni jelenlegi szorongatott helyzetét és hallgatni fognak a régi bünről. a gaz árulásról.

Mint látjuk, az illinoisi bányabárók nem hallgattak és ezért a tényért a szervezett bányászok még talán hálásak is lehetnek elkeseredett, de legalább nyilt ellenségeiknek. Igy legalább sikerült megtudniok, hogy az igazi ellenség saját táborukban van, aki, amellett, hogy egyik állam bányászait hátbaszurja, elárulja azokat is, akiknek az igéret földjét mutogatja.

Erre az aljas, gaz árulásra még nem igen volt példa a szervezett bányászok történetében. Eddig még nem fordult elő, hogy maga a vezér legyen az, aki eladja, kiszolgáltassa a rábizott sereget az ellenségnek.

Lewis megtette ezt. Ő, aki állandóan a szavazatokkal rendelkező bányászok kegyeit kereste, nem riadt vissza attól sem, hogy elmenjen a talpát nyalni azoknak, akik letiporni szeretnék a szervezett bányászokat. Azokat, akik Lewist beültették az elnöki székbe.

Igazán Lewishoz méltó dolog ez.

Olvasóink emlékeznek rá, hogy mindig figyelmeztettük a szervezett bányászokat, hogy legyenek résen, tartsák nyitva szemeiket, mert Lewis működése nem olyan, mint amilyennek lennie kellene. Tettük pedig ezt azért, mert láttuk azt a szerencsétlen politikát. melylyel a Lewis rezsim a szervezett bányászok életét kormányozta, de amelyet csak ostobának, butának hittünk.

Még álmodni sem mertünk volna arról, hogy maga a szervezet elnöke képes lenne arra is, hogy elárulja az őt követőket. Most aztán látjuk, hogy a mult hibái nem az ostobaságnak, hanem a rosszakaratnak voltak a következményei. A gaz árulásnak, vagy árulásoknak.

Most aztán megértjük, hogy miért nem lehetett soha egy általános bányászsztrájkot hirdetni. Most aztán megértjük, hogy miért voltak a bányabárók olyan biztosak a maguk dolgában. A markukba való röhögésük nem volt tettetett, az szivből jövő volt.

Tudták ők jól, hogy amig Lewis van a szervezet élén, addig ugyis az történik, amit ők akarnak, még abban az esetben is, ha időnkint a látszat kedvéért meg is hátrálnak.

Az illinoisi példa, a gaz árulásnak ez a borzalmas példája megmutatta, hogy Lewis nem a szervezett bányászok embere volt, hanem a bányauraké. Neki a szervezett bányászok csak arra voltak jók, hogy lehessen őket Judás csókjával elárulni, hogy lehessen őket ledöfni, aljasul, orvul, gaz bandita módra.

Vissza kell, hogy vonjuk minden eddigi állitásunkat, melyet Lewis butaságát illetőleg tettünk. Meg kell ezt tennünk, mert látjuk, hogy Lewis inkább egy körmönfont ravasz, báránybőrbe bujt ordas, mely megmarja a neki kenyeret nyujtó kezet.

Lewis megtette ezt. Az illinoisi bányabárók gyülésén kipattant a titok és Lewis ur nem is igyekszik cáfolni.

Minek is tenné. Az árulók cáfolatait ugysem igen szokták elhinni.

A szervezett bányászok pedig gondolkodhatnak az eseten. Hogy akadt sorukban egy és még hozzá a vezér, aki elárulta őket, aki a hátuk mögött rabszolgáknak adta el őket, a ki meggyalázta a szervezett bányász nevet.

Szomoru dolog ez, szervezett bányászok és fájdalmas is.

Ilyen árulások még történhetnek a jövőben is, legalább is van rá eshetőség, amig a már árulóvá lett társaság intézi a szervezett bányászok sorsát.

Ki fogja továbbra is türni, ki fog továbbra is szemet hunyni afölött, hogy a bányászkirályok továbbra is szállitsák az áldozatokat a bányabáróknak?

E lap előfizetési ára két dollár

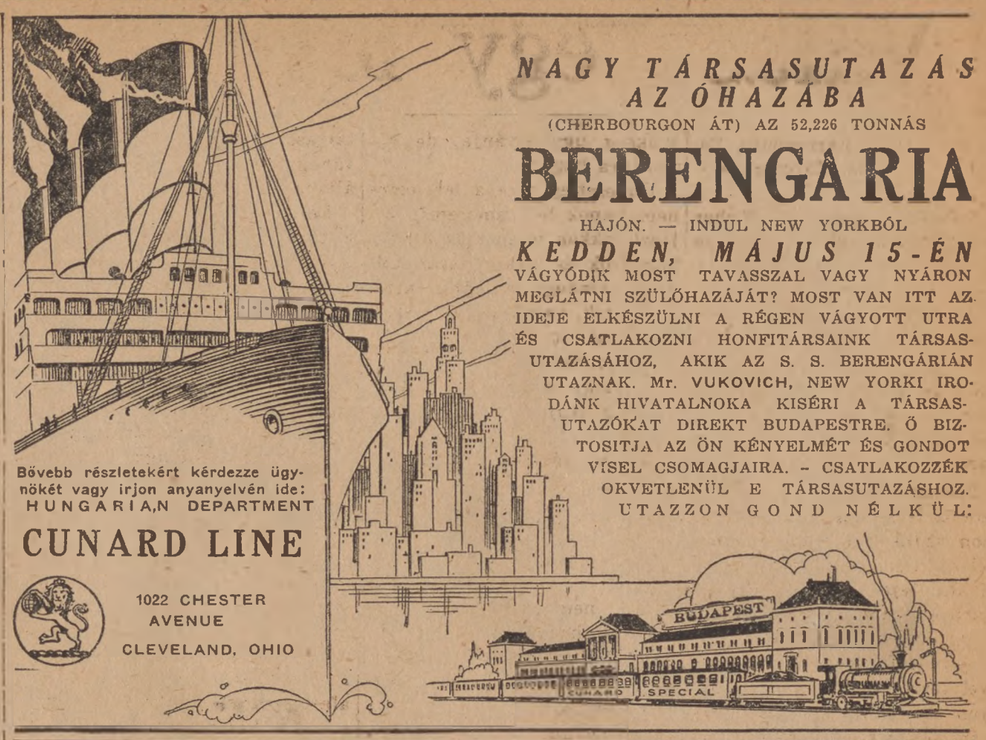

HUSVÉTI ÜDVÖZLET
A Bridgeporti Szövetségtől

KEDVES MAGYAR TESTVÉREK!

A Szövetség központi tisztikara szeretettel köszönti mindazokat, akiken a bányászsegély akcióban segithetett és köszönetét küldi mindazoknak, akik adományaikkal a segitésben részt vettek.

Ime, a Szövetség nemcsak akkor gondol a magyar testvérekre, mikor szerződéses kötelességének kell eleget tenni, hanem mindenkor, mikor magyar ügyről van szó — és ha bármely magyar testvéren kell, vagy lehet segiteni.

Arra kéri tehát a tisztikar a magyarságot, hogy ne felejtsék ezt el s mikor egyletet keresnek, gondoljanak a Szövetségre. — Ha többen leszünk, többön és hatásosabban tudunk segiteni!

A tagságnak pedig szives figyelmébe ajánlja a tisztikar, hogy az uj tagoknak az orvosi vizsgálatát is megfizeti a központi pénztár. — Minden jóérzésü tag iparkodjon egy-egy uj tagot szerezni!

Testvéri szeretettel

SZÖVETSÉG
1412 STATE STREET *BRIDGEPORT, CONN.*

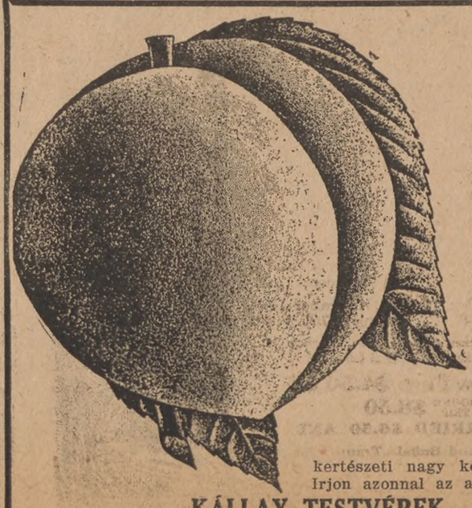
A JÓ MAG
ÁLDÁS
SILÁNY CSAK
KINLÓDÁS
és ha ön elsőrendü csiraképes mag vakat akar vetni, hogy. nehéz,. fárasztó munkájának gazdagon fizetett gyümölcse legyen, akkor vesse egyedül a Kállay Testvérek-féle Tulipán jelvényü elsőrendü gazdasági, konyhakerti és virágmagvakat, ugyszint én gyümölcs, disz fa és diszbokrokat Önnek is küldünk azonnal kérésére egy példányt az 1928 évre szóló kertészeti nagy képes árjegyzékből. Irjon azonnal az alábbi cimre:
KÁLLAY TESTVÉREK
A-3 PAINESVILLE, OHIO
Arjegyzékünk magyar és angol nyelven jelenik meg.

Válasz egy levélre

Kelt Barnesboro, Pa.
1928 Március 26.

Tisztelt Himler és Fisher urak! Tudomásukra hozom, ha esetleg Önök nem tudnák, hogy egy folyóirat jött ki Welch, W. Va.-ból, amely teljesen tönkreteszi Önöket, ha az eljut a részvényesekhez, mert ha azon lap állitásainak csak a fele igaz, akkor jobb lett volna Önöknek halva születni.

Bocsánat uraim, de ha Önök nem tudják magukat tisztázni azon vádak alól, amelyeket a welchi ujság az Önök, illetve az Ön fejére olvas, Himler Márton uram, akkor én, aki eddig mindig tiszteltem Önt, kénytelen leszek más vélemény nyel lenni Ön felől, amit nagyon sajnálnék, már csak azért is, mert a Bányászlapot nagyon szeretem, sőt meg akartam rendelni az ön hetilapját is, Himler ur, a közel jövőben. Eddig nem tehettem és jelenleg sem tehetem ezt a sztrájk miatt. Azonban ha Ön, Himler uram nem tud elszámolni több száz bányásztestvéremnek azon pénzekkel, amiket a Himler bányarészvényekbe befektettek, vagyis Önnek nincsen annyi vagyona, hogy felelősséget vállaljon annyi pénzért, amit keservesen dolgozó bányásztestvéreim az Ön nevén szereplő bánya részvényeibe fektettek, akkor jó éjszakát Himler ur, de még a Bányászlapnak is, ha Ön bármi közösségben van vele.

Azt mondanom sem kell, hogy ha Ön, Himler uram, a Kajla nevü Welch-i, W. Va. ujság gyanusitásait semmiseknek tudja nyilvánitani, akkor én kérek ezerszer bocsánatot Öntöl, sőt gondom lesz rá, hogy a Bányászlap és a Himler Márton Hetilapja még nagyobb teret hóditson lakóhelyemtől száz mértföldes körzetben.

Kérem alássan Himler uram, Ön mint müvelt ember, szerény soraimból láthatja, hogy én nem nagyzási hóbortból avatkozom az Ön ügyeibe, hanem azért, mert ez nem csupán az Ön magánügye, hanem több száz magyar bányász közös ügye, ahol nők és gyermekek vannak megkárositva, akik most barakokban szenvednek és nélkülöznek. Azt hiszem, jó lesz ezeket a sokat szenvedett részvényeseket megnyugtatni, hogy befektetett pénzük megvan, ha nem is készpénzben, de értékben, hiszen volt már másnak is balsikere. A saját szakállára veszithet az ember, de természetesen csak a sajátjából, nem a másokéból. Reméljük, hogy ez most is ugy van. Ellenkező esetben elfogy a részvényesek türelme.

A fentebb emlitett dolgokra őszinte válaszát elvárom, de ne a Himler Márton Hetilapjában holmi nyers gorombaságok formájában, mert gorombáskodni én is tudok, ha a szükség ugy kivánja, de azt utoljára hagyom.

Ha esetleg erre a levelemre nem kapok lelkiismeretes választ, akkor talán más formában irok és akkor aztán teljesen mindegy lesz, hogy ért-e az Önnek, vagy nem. Azonban most még tul korainak találnám gorombáskodni és remélem, hogy arra nem is lesz szükség. Adja Isten, hogy ugy legyen.

Becses válaszát várva vagyok igaz tisztelettel

Viczén L. József
Box 785
Barnesboro, Pa.

Sem nem tudom, sem nem érdekel, hogy mit ir felőlem, vagy a Himler Coal Companyról a Kajla nevü ujság szerkesztője.

Rosszakaratu, jött-ment magyarok ostoba rágalmai nemcsak a Himler Coal Co. hitelét ingatták meg, hanem müködésem is megnehezitették és igy 1925 május havában — mikor robyvillei magyarok perrel támadták meg a társaságot — a U. S. Federal Court védelme alá helyeztem a vállalatot.

1925 májusban a Federal Court Receivereket rendelt ki a társaság vezetésére s azóta a U. S. hatóság ellenőrzése alatt a gondnokok vezetik a Himler Coal Co. ügyeit.

A Receiverek természetesen magas bond alatt állanak, müködésükről félévenként jelentést adnak a biróságnak s megadnak minden értesitést ezenkivül mindazoknak, akiket az megillet. A hitelezőknek és a részvényeseknek.

Elhiheti minden jóakaratu és tisztességes ember, hogy a biróság által kirendelt vezetők jóakaratához, hozzáértéséhez és tisztességéhez nem fér kétség s hogy rajtuk nem mulik a Himler Coal Co. sorsa.

A puhaszénbánya ipar 1923 óta a legnagyobb válsággal küzd. azóta a bányák százai mentek tönkre, sok régebbi és erősebb vállalat, mint a Himler Coal Co.

Bizonyos, hogy ha a szénhelyzet sorsa még nagyon soká nem változik, ez a sors éri ezt a vállalatot is, viszont az is valószinü, hogy hamarosan ez nem fog megtörténni.

Ön éppen ugy tudja, mint minden más bányászember, hogy a szénnek évek óta nincsen ára, hogy olcsóbban adják ezt el, mint amennyiért kibányásszák.

Ráfizetéssel jár az üzem és a ráfizetés azt jelenti, hogy a vagyon csökken, vagyis emelkedik a tartozás.

Az egyes bányák vezetői határozzák el, hogy miképpen veszit a vállalatuk kevesebbet. Ha üzemben tartják a bányát, vagy ha lezárják.

A Himler Coal Co. vezetői régebben is, jelenleg is ugy hiszik, hogy kevesebb a veszteség a bánya üzemben való tartása mellett s a biróság jóváhagyása mellett van a bánya állandóan üzemben.

Lezárnak azonkivül olyankor a társaságok, mikor a bánya üzemben tartásához szükséges veszteséget képtelenek megszerezni, vagyis a hitelüket elvesztették. A Himler Coal Companynál ez nem történt meg.

Ha a szénipar helyzete megjavul, akkor ez a társaság is rendbe jön, csakugy, mint a többi. Ha a szénipar nyomorusága soká tart, akkor kivételek mi sem lehetünk.

Ha jóra vagy rosszra fordul a társaság sorsa a jövőben, a részvényesek tudatában lehetnek és vannak annak a ténynek, hogy a társaságot a U. S. Federal Court ellenőrzése alatt vezetik évek óta s hogy a vezetéshez szó nem férhet.

Nem tudom, miért irta Ön, hogy ne adjak goromba választ. Én tisztességes levelekre tisztességes választ adok, goromba levelekre pedig nem szoktam válaszolni.

Valószinüleg arra gondolt, hogy a Magyar Bányászlap egy izben foglalkozott Andreánszky Gyulával s igazat irt róla. Az igazság megirása nem gorombáskodás még akkor sem, ha csunya dolgokat kell megirni.

Ezen a vidéken Andreánszkyt ismeri minden ember, de például Önök felé nem ismerhetik, mert ha ismernék, nem vett volna fáradságot magának arra, hogy a levelét megirja.

Felelős emberek felelős lapjában soha nem fogja Ön azt olvasni, hogy a Himler Coal Co. vezetéséhez szó férhet. Mert ilyen lapoktól — rágalmazás esetén — kártéritést itél meg a biróság.

Andreánszky Gyulának soha nem volt talán öt dollárja, soha nem volt egy rendes inge, vagy ruhája, West Virginia magyarlakta telepei közt vándorol, nagyon gyakran az árok part a nyoszolyája és a csillagos ég a dunnája, mert a legtöbbször olyan állapotban van, hogy rendes ember nem engedi a házába.

Kártéritésért perelni hát nem érdemes. Arra nincs pénzem, hogy az elcsukatása miatt pereljem s talán akkor sem tenném azt meg, ha pénzem lenne. Andreánszky Gyula ugyanis tiz év óta deliriumtremensben (alkohol-őrültségben) szenved s én egy szegény bolondot nem kivánok elcsukatni. Ezért nem állja utját senki annak, hogy a Kajlában azt irjon, amit akar.

Leszögezem azonban, hogy ezt a választ én az Ön jóhiszemü levelére és nem a kajla miatt irtam, mert én soha nem éreztem, hogy Andreánszky Gyula létezéséről vagy irásairól tudomást kell vennem. És végtelenül lecsuszott embernek érezném magam, ha azt hinném, hogy nekem védekezni, vagy vitatkozni kell ilyen emberek állitásaival.

Andreánszkyról én tudomást csak akkor vettem, ha utja néha erre hozta és egy tiszta inget, vagy egy viseltes ruhát adtam neki.

Egyebekben pedig megismétlem, hogy a Himler Coal Co. vezetését én a saját elhatározásomból adtam ki a kezemből, hogy a társaság hitelezőit és részvényeseit megnyugtassam s oda tettem azt le, ahová minden ember bizalommal mehet ebben az országban. A U. S. Federal Court kezeihez.

Igaz ugyan, hogy a hitelezők és a Receiverek kivánságára a bánya üzemét én vezetem, de e pillanatban én a U. S. Court Receiverjének az alkalmazásában állok.

Mert jelenleg ugy a hitelezők, mint a részvényesek érdekeit ők képviselik s igy akinek kritizálni valója van, az őket kritizálja.

Egyébként a Bányászlapnak, vagy a Himler Márton Hetilapjának semmi köze nincs a Himler Coal Companyhoz s csupán azért válaszolok itt a levelére, mert a választ Ön itt kérte.

HIMLER MÁRTON.

A Restful Night on LAKE ERIE

C&B LINE

Add enjoyment to your trip East or West, giving you a delightful break in your journey.

C & B LINE STEAMERS
Each Way Every Night Between
Cleveland and Buffalo

offer you unlimited facilities, including large, comfortable staterooms that insure a long night's refreshing sleep. Luxurious cabins, wide decks, excellent dining room service. Courteous attendants. A trip you will long remember.

Connections at Buffalo for Niagara Falls, Eastern and Canadian Points.

Daily Service May 1st to November 14th
Leaving at 9:00 P. M.; Arriving at 7:30 A. M.

Ask your ticket agent or tourist agency for tickets via C & B Line.

New Low Fare $4.50 ONE WAY
ROUND TRIP $8.50
AUTOS CARRIED $6.50 AND UP

The Cleveland and Buffalo Transit Company
East 9th Street Pier :: :: Cleveland, Ohio

ALL TICKETS ARE GOOD ON C&B STEAMERS BETWEEN CLEVELAND AND BUFFALO

Ha élvezetért dohányzik

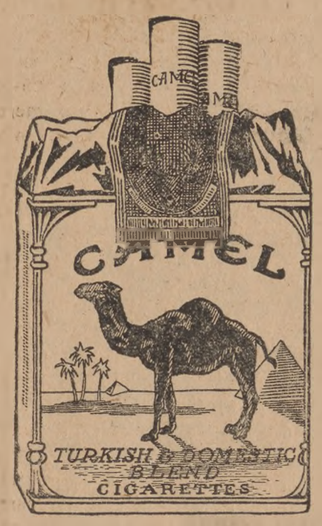

—ugy kint van a kezdők osztályából.
Camel azoknak a dohányzóknak készül, akik ismerik cigarettájukat.

Camels

"Egy mérföldet is gyalogolnék a Camelért"

© 1928, R. J. Reynolds Tobacco Company, Winston-Salem, N. C.

MEGŐRÜLTEK A BÁNYÁSZVEZÉREK?

Illinois bányászai ezt a sztrájkot elvesztették.

Elvesztették, még mielőtt megkezdték a küzdelmet, ha azonnal nem vetnek véget a vezérek ostoba harcmodorának.

Eddig azt mondták, hogy akit az Isten el akar veszteni, annak előbb az eszét veszi el.

Csakhogy itt nem ugy van.

A vezérek eszét vette el az Isten és a bányászok szervezete fog ebbe az esztelenségbe elpusztulni.

Megint csonka-sztrájkot hivtak ki Illinoisban és Indianában.

Megint egyezséget kötnek minden egyes bányával, amig a többiben sztrájkban vannak.

Fishwick elnök ki is jelentette a sajtóban, hogy Illinois fogyasztói nem látnak majd szénszükséget a sztrájk idejében.

Kész is van már az egyezség egy csomó bányában és ezekben nem szünt meg a munka.

Szóval megint a tavalyi butaságot, a mult évi őrültséget ismétlik meg a szervezet vezetői.

Lehet nyerni ilyen csonka-sztrájkkal?

Szabad ujra abban a veszedelembe rohanni, amely a mult évben annyi csapást, annyi nyomoruságot és félvesztéseget hozott az ohioi és pennsylvániai bányászokra?

Hát nincsenek ezek az emberek megőrülve?

Hát Fishwick azért elnöke az illinoisi bányamunkásoknak, hogy a közönség szénellátásáról gondoskodjék?

Hát azért szokott a munkásság sztrájkba menni, hogy elegendő szén legyen az országban?

Hát lehet igy azt kivánni a szervezetlen bányászoktól, hogy a sztrájkhoz csatlakozzanak?

Hát van igy egy szemernyi eshetőség a sztrájk megnyerésére?

Hát Illinois bányászainak egy szavuk sincs ehhez az égbekiáltó marhasághoz?

Illinois bányászai tétlenül nézik, hogy a United Mine Workers szervezetét a vezérek szétrombolják?

Tétlenül nézik, hogy előre lemondanak a győzelem lehetőségéről?

Hát a bányászok is megőrültek volna?

Hát nem értik, hogy a csonka-sztrájk áldozata most Ohioban és Pennsylvániában annyi ezer ember? Nem birják felfogni, hogy a csonka-sztrájk miatt jöttek most ki Illinoisban ismét a munkából?

Hogy nem lehet itt addig sztrájkot nyerni, amig szénszükség nincs az országban?

Hát minek itt ezentul egy országos szervezet a bányásznak?

Hiszen telepenként kötnek szerződést a vezérek.

Hiszen akkor elég lenne, ha minden telep bányászai külön szervezkednének.

Hiszen akkor a drága, költséges országos szervezet fenntartása csak üres lukszus, akkor az országos szervezet tisztviselői felesleges lények.

Egységes a még megmaradt szervezett bányásztábor, vagy nem egységes?

Győzni akarnak, vagy pedig azt akarják, hogy leverjék őket?

Ha egységes még az a kis tábor, akkor azonnal kényszeritsék a tisztviselőket az egységes eljárásra.

Ha győzni akarnak, akkor hivjanak általános sztrájkot.

Ha pedig a United Mine Workers szervezete nem egységes, ha egyik telep hajszra megy, a másik cselőre, akkor vessenek véget a hazugságnak, akkor vessenek véget a szervezetnek.

Akkor Ohio és Pennsylvánia szenvedő népét ne ámitsák, akkor Illinois és Indiana munkásainak a nagy részét ne bolonditsák. Akkor legyen vége a komédiának és feküdjenek le a bányabárók előtt, akik majd alaposan rágázolnak a bányászra.

Tavaly még csak butaságról beszéltünk és irtunk, mikor a csonka-sztrájk szélhámosságát beadták a bányásznak.

De ha tavaly buták voltak a vezérek, akkor tavaly tanulhattak.

Most már bün lenne butaságról irni.

Most már arra kell gondolni a bányásznak, hogy eláruljják.

Most már el kell hinni, hogy a szervezet vezérei akarják kényszeriteni Illinois bányászságát. hogy egy bérlevágást elfogadjon.

Mert szinte céltudatosan morzsolják szét azt a kis erőt, amit garázdálkodásaik még meghagytak a szervezetben.

Hát Illinois bányászai talán elfogadnak, talán "követelnek" majd, talán óhajtanak majd egy bérlevágást.

De hát akkor micsoda lelket lenség volt, micsoda gazemberség volt, hogy Ohioban és Pennsylvániában ezt nem tették meg? Hogy ott a népet egy év óta bolonditják?

Tiszta vizet kell egyszer önteni a pohárba.

Illinois bányászai vegyék tudomásul, hogy ilyen taktikával ezt a harcot elvesztették.

Ha nyerni akarnak, akkor azonnal követeljenek általános sztrájkot, mert minden más esetben alul maradnak a küzdelemben.

Később azután ne okoljanak senkit, csak önmagukat, ha a fizetésüket levágják, ha a szervezetet széttiporják.

Tud gondolkozni minden ember, gondolkozhatnak az illinoisi bányászok is és most még nincs késő cselekedni.

De az is lehetséges, hogy két-három hónap mulva már kés lesz.

Jaj az illinoisi bányászságnak, jaj lesz minden amerikai szénbányásznak, ha ezen a végzetes uton megmaradnak.

Ha azonnal nem intézkednek, hogy általános sztrájkra hivják ki a bányászságot.

SANTAL MIDY CAPSULES

Kellemetlen vagy
Fájdalmas Hólyagnál
betegség vagy folyásnál legjobb
Santal Midy
KAPSZULÁKBAN
Kapható minden gyógyszertárban

ÖN ÖREGEBB
LESZ
NAPRÓL-NAPRA

Érzi minden porcikájában, hogy nem sokáig birja már a ladolást, a föld alatti életet.

A gyárakban sem látják már olyan szivesen, mint tiz évvel ezelőtt. Ön is érzi, hogy ennek tényleg oka van.

Miért vár akkor? Hiszen évek óta egy farmról álmodik.

Miért nem telepszik le a mi földjeinken boldoguló magyarok közé?

Irjon még ma és mi megküldjük önnek teljes felvilágositást nyujtó magyar könyvecskénket.

LAND DEPARTMENT
DULUTH & IRON RANGE RAIL ROAD CO.
311 WEST FIRST STREET
Duluth, Minn. (h 6)

BÁNYAPLÉZRŐL-BÁNYAPLÉZRE

Mount Hope, W. Va.
1928 március 25.

Tisztelt Szerkesztőség!

Én egy uj inditvánnyal, vagyis kérelemmel fordulok elsősorban önökhöz, másodsorban pedig az amerikai magyar munkásokhoz, tekintet nélkül arra, hogy milyen munkát végeznek. Legfőképpen pedig azokhoz a szervezetlen magyar bányászokhoz, akik ma is dolgoznak. akik ha nem is keresnek sokat, de azért szükösen megvan nekik a mindennapi, mig azok a munkástársaink, a kik értünk épp ugy szenvednek, mint önmagukért, éheznek, fáznak és ruhátlanok, a kik megnyernék a mostani csatát, hát megmaradna nekünk is, ami most van, de ha ők elvesztik, hát a mienkből is ujra levágnak, ugy, akkor a kemény munkánk mellett is éhezni fogunk.

Azt kérném ugyanis, hogy miután önök inditották az első gyujtést, hát hagyjanak egy kis sarkot a lapban, amelyről minden embernek eszébe jutna, hogy akik most harcolnak, mindnyájunkért harcolnak.

Csupán annyi kellene, hogy legyen rajta, hogy a küldő a cimét ráirhatná és a gyüjtőbizottság cime, hogy hová küld je az adományát, azt hiszem, talán a Szövetség a legigazibb. Az ürlap felett pedig legalább annyi kérdés legyen, hogy adtál-e már annak, ki érted is szenved? vagy: segited-e azt, ki neked is nagyobb darab kenyérért küzd?

Azt hiszem, mindenki adhat valamennyit, aki csak egy kicsit is hisz az összetartásban és a felebaráti szeretetben.

Ha le nem törtek volna bennünket a bányaurak, akkor a szervezetnek kellene, hogy fizessünk minden hónapban. Tudom, sok bajtársamat azzal beszéltek le az adakozásról, hogy minek adja a pénzét a union vezéreknek szivarra?

Hogy a segélyezésre szánt pénz ne mehessen szivarra, szerintem azért célszerübb csak a magyar bányászokat segélyezni, mert másként igen kevés jutna nekik. Igaz, hogy ha minden dolgozó bányász adna is a részükre, még akkor sem jutna nekik sok.

Ezt természetesen meg kellene tenni minden nemzetiségnek, hogy ők is gyüjtsenek a nemzetükbelieknek.

Bányásztestvérek! Aki hozzám 10 mértföldön belül lakik és van valami ruhadarabja, a mit esetleg el akar küldeni a szegény didergőknek, én összeszedem azt az adakozóktól, a kik értesitenek és egy ládába csomagolva elküldöm az adakozók neveivel együtt.

Abban a reményben, hogy meg fogja érteni minden szervezetlen bányász, hogy mi volna a kötelessége az éhezőkkel szemben, maradtam munkástársi tisztelettel

John Bernáth.
Box 495

Az öt dollárt családom — Id. és Ifj. Bernáth János, József és György — nevében adom.

MUNKÁS A MUNKÁS ELLEN

A kanadai Winnipegben meg jelenő Kanadai Magyar Ujság egy állitólagos magyar munkás levelet közli, mely az Egye sült Államok bányászainak sztrájkjával foglalkozik és olyan becstelen és kirivó hangon teszi ezt, hogy fontosnak tartjuk ennek a levélnek leközlését.

Szól pedig a levél imigyen:

Kedves munkástársak és hon fitársak! Még egy centet sem a sztrájkolóknak. Mert ők dolgozhatnának, ha akarnának. Miért hagyták ott a munkát. nekik nem volt elég a 8—10—12 dolláros napi kereset. Meny nyit akarnak ők egy nap keresni? Olyan magas bért akarnak, hogy azt a szenet meg sem lehetne venni, mert a bányatulajdonosok nem adhatják azokat a munkabéreket, amit nem lehet. Tulajdonképpen azokat a bányászokat segélyezzük, akik 15 és 20 éve dolgoztak jó kereset mellett és nem becsülték meg a keresetüket, el pocsékolták, (becsület a kivételeknek), nem tudtak annyit összerakni, amiből éljenek? Hát mi, kanadai munkások, a kik csak 4—6 hónapot dolgozhatunk egy évben, ki segél minket, akkor, amikor nem dol gozhatunk az 5—6 hónapban, mert megszünik a kintvaló munka és azért még sincs oly keserves panaszunk, mint az amerikai bányászoknak. Pedig mi nékünk is van családunk, nemcsak nekik. Mi dolgoznánk örömest, csak kapnánk munkát 3—4 dollár napi keresetért is és azok az amerikai sztrájkoló munkások meg nem akarnak dolgozni, ha válaki becsületes munkás akar menni helyükbe dolgozni, azt még meg is lincselik, agyonverik. Ha Kanadából átvetődik egy munkás Amerikába, hogy ott munkába állhasson, azt a szegény munkást följelentik, hogy Kanadából szökött át. De miért jelentik fel? Azért, hogy ők nem akarják azt engedni, más idegen állam munkásai bemehessenek Amerikába, mert tudják azt, hogy akkor nem sztrájkolhatnának, kellene nekik is dolgozni, ha élni akarnának. De hát ha öntudatos munkások, akkor miért nem akarják azt, hogy más szegény munkás keressen, hogy élhessen a családjával? Ilyenek az öntudatos munkások? Ilyen öntudatos munkásokra nincs szükség! És nem is pártoljuk őket, mert ők sem pártolnak minket. Majd eljön az az idő, amikor letörik az amerikai munkás szervezeteket és meg fog nyilni a bevándorlás ugy, mint valaha volt, hogy aki keresett egy kis pénzt, ment haza. A másik meg ment ki Amerikába, igy tehát mindenki tudott keresni, aki dolgozni akart. Most meg ezek a csőcselékek akarnak törvényt alkotni, hogy ők élvezzék csak Amerika szabadságát! Akinek nem tetszik Amerika, nem akar dolgozni, nem tartja tiszteletben az Egyesült Államok törvényeit, azokat fogják deportálni, mert azok nem kivánatos egyének. Most még ugy van, aki Kanadából átmegy, illetve átszökik Amerikába, azt deportálják, ha valaki rigye vagy haragosa jelentést tesz. Pedig deportálni kellene azokat az egyéneket, akik sztrájkolnak és sztrájkra uszitanak....

Honfitársi üdvözlettel

Egy Magyar Munkás.
Niagara Falls, Ont.

Igy ir egy magyar munkás, akinek a saját sorsa feletti elkeseredés, ugy látszik, meghibbantotta az elméjét. Mert sehogysem tudjuk elképzelni, hogy valaki ép elmével és munkás létére azt találja a legnagyobb gyönyörüségnek, hogy munkástestvéreibe gázoljon bele.

A legszomorubb az egész ügyben az, hogy az illető, aki ezt az aljas förmedvényt irta, még mindig szabadon van és nincs a tébolydában. Ez lenne pedig az egyetlen hely, amely megilletné őt.

Nem lehetetlen azonban az sem, hogy Egy Magyar Munkás név alatt más huzódik meg és az illetőnek, aki ezt a levelet elkövette, soha semmi köze nem volt a munkához. Talán soha nem volt osztályosa annak a sorsnak, amit eletigának hivnak és amelynek utja, mint a sztrájkoló bányászoké is, tövises, könnyes és szenvedésekkel teli.

A magyar sors közös, legyen az akár kanadai, akár délamerikai, akár az Egyesült Államok magyarjainak sorsa. Mind magyar sors az. Végtelen rossz akarat, elborult elme szüleménye lehet csupán az a meggyanusitás, hogy az Egyesült Államok sztrájkoló bányászai nem érdemelnek semmi részvétet, nem érdemelnek segitséget, hogy a munkától irtózó, pénzpocsékoló tömeget képeznek.

Aki valaha is végigjárta Amerika bányatelepeit, az mindennek az ellenkezőjéről győződhetett meg. Ami pedig a levélnek az árulkodásról szóló passzusát illeti, az annyira gyalázatos, hogy igazán csodálkozunk, hogy az ujságpapir nem pirult el, mikor azt a részt nyomták rá.

Nagyon könnyü dolog annak a bizonyos magyar munkásnak nyelvet öltögetni odaátról.

KITÜNTETETT BÁNYÁSZOK

Érmekkel jutalmazzák a bányaszerencsétlenség idején tanusitott hősiességet.

A minap Washingtonban tartott Joseph A. Holmes Safety Association gyülésen érmek adományozásával ismerték el annak a 15 amerikai bányásznak a hősiességét és lélekjelenlétét, akiknek a legnagyobb veszedelemben tanusitott gyors közremüködéssel sikerült nagyobb számu bányászt a haláltól megmenteni.

Aranyérmeket, amelyeket csak azoknak szoktak adományozni, akik saját életük kockáztatásával másnak az életét megmentik, a következő bányászok kaptak:

Pierre du Pree és Lewis Thompson Krebs-ből. Oklahoma és David J. Roach, Cokeburg-ból, Pennsylvánia.

Ezüstérmet, amelyet oly esetben szoktak adni, amikor valaki egy másik személy vezetése alatt, saját életének kockáztatásával segitséget nyujt életmentéshez, a következő két bányásznak adományoztak:

Samuel Cooley és H. H. Henderson Cokeburg-ból, Pa.

Bronz érmet, melyet azoknak szoktak adni, akik saját életük kockáztatásával egy közelgő veszedelemről jelentést tesznek, Hector McNeil, Henryetta-i bányász, Oklahomaból kapott.

Bronz érmet. amelyet azoknak szoktak adományozni, a kik saját életük veszélyeztetésével életmentést kiséreltek meg, a következő bányászok kaptak.

A. Orten, Dániel Seed, Thomas Matthews, Harry Hoover, Thomas Mason, Basil Wallman, Earl Kinner, Thomas Tyson and H. M. Hansen. Lowell, Arizonaból.

Ez az egyesület, amely szoros összeköttetésben áll a Department of Commerce, United States Bureau of Mines-al, ez alkalommal a bányabiztonság végrehajtása terén szerzett erdemeik elismeréseül 7 szénbányának és 2 kőbányának diszoklevelet állitott ki. Ugyan olyan diszoklevelet kapott a bányabiztonság terén kivételesen kitünő tervszerü eljárás alkalmaztatásáért a Phelps Dodge Corporation at Dawson, New Mexico, Stag Canoni 6. Branch-je. Továbbá a következők:

W. J. Rainey, Inc. Stewart Coal Mine-je, Southwest, Penn sylvania; az Allegheny Pittsburgh Coal Co. Logan's Ferry Mine-ja, Logan's Ferry, Pa.; a Colorado Fuel and Iron Co., land Cliffs Iron Co. Negaunee Walsenburg, Col. Robinson Coal Mineja No. 1.; a Cleve-Mine-ja, Negaunee, Mich.; a Bristol Mining Co. Bristol Iron Mine-je, Crystall Falls, Mich.; a Pickands Mather Co. Albany Iron Mine-ja, Hibbing, Minnesota; a United States Gypsum Co. Genoa Plant-ja, Genoa, O. és a Covell Portland Co. Cowell Plant-ja, Cowell, California.

Pierre du Pree és Lewis Thompson, az Osage Coal Co. Krebs, Oklahomai 5. bányájában 1927-ben kitört tüz alkalmával tanusitett bátor cselekedetük kellő méltányláséért kaptak aranyérmet. A tüz harmadik napján az egyik tüzoltó, Mike McCann, nyomozás végett bement a bányába és többé nem adott életjelt magáról. Thompson két emberrel együtt bement a bányába, hogy az eltünt tüzoltót megkeressék. McCannt ájult állapotban találták meg a bánya mélyén. Mialatt Thompson a szerencsétlenül járt tüzoltót mesterséges légzéssel életre hozni próbálta, a vele levő két ember elment egy üres kocsiért, hogy azon kivihessék a tüzoltót. Midőn Thompsonnak félórai kisérletezés után sikerült séges légzéssel sikerült az elájult tüzoltóban egy csekély lélegzést kelteni, érezte, hogy nemsokára ő maga is elájul, kénytelen volt otthagyni McCannt és két társa után menni. Thompson később maga is elájult, de megmentették őt is, meg McCannt is.

Pierre du Pree, egy francia bányász, mikor a szerencsétlenségről értesült, lement a bánába és megtalálta John Pattersont, egy foremant, ájult tan, aki azért szállt le a bányába, hogy az eszméletlen Thompsont napfényre hozza. Du Pree azon kisérletezett, hogy Pattersont kihuzza, de képtelen volt szándékát egymagában végrehajtani és viszszament egy üres kocsiért, a melynek segitségével ki akarta hozni bányásztestvérét. Felkért két bányászt, segitsenek neki egy kocsit a bejárathoz tolni és dacára annak, hogy a két bányász vonakodott, rábirta őket a segitésre. Du Pree vezetése alatt végre megtalálták Pattersont 1100 láb mélységben és felszinre hozták.

David J. Roach aranyérmet, Samuel Cooley és H. H. Henderson pedig ezüstérmet kaptak a Cokeburg Coal Mine, Cokeburg, Pa.-ban 1927 április 2-án történt röbbanás alkalmával tanusitott bátorságuk és ügyességük jutalmául. A robbanás hallatára az emlitett 3 bányász a bajban levők segitségére sietett és közremüködésükkel sikerült 3 bányászt, akik másképp biztosan

(Folytatás a 8-ik oldalon)

HELYEZZE EL
MEGTAKARITOTT PÉNZÉT BANKUNKBAN

Nálunk nemcsak akkor talál barátságos kiszolgálásra, amikor betétjét helyezi el, hanem akkor is, ha ügyes-bajos dolgában tanácsra van szüksége.

PÉNZT UTALUNK át az óhazába, gyorsan, pontosan

HAZAI ÜGYEKET óhazai ügyvédünk lelkiismeretesen és olcsón intéz el.

BETÉTJÉRE 3% KAMATOT fizetünk, amit minden félévben irunk be betétkönyvébe.

Ne hizlalja azokat, akik percentekben mérik a hazafiságot és ellenségei a bevándoroltaknak, de támogassa saját bajtársait, akik a bank tulajdonosai, azzal, hogy megtakaritott pénzét a magyar bá-:—: nyászok bankjában helyezi el. :—:

HIMLER ÁLLAMI BANK
HIMLERVILLE, KENTUCKY

HIMLER MÁRTON, Elnök. ORDÓDY SÁNDOR, Pénztárnok

8 NAP A TENGEREN
Magyarországba
vagy onnan ide
BRÉMÁN ÁT
A legnagyobb és legyorsabb német hajón, a
COLUMBUS-ON
vagy e vonal más hajóin. Kizárólag csinos 3. osztályu Stateroomok. Leszállitott áru körutazási hajójegyek.
Felvilágositásért forduljon a helyi ügynökhöz, vagy
32 Broadway, New York
NORTH GERMAN
LLOYD

MEGJELENT
a legérdekesebb, legtanulságosabb magyar könyv
AZ AMERIKAI MAGYARSÁG TÖRTÉNETE
Irta: KENDE GÉZA
Két kötet
Két dollár
KAPHATÓ
lapunk kiadóhivatalában HIMLERVILLE, KENTUCKY
és a szerzőnél, kinek cime:
GEZA KENDE
700 Huron Road Cleveland, O.

KI TUD MA ARRÓL, hogy az első amerikai magyar 343 évvel ezelőtt lépett amerikai földre? Az amerikai magyarság története már 343 éves. Ennek a 343 évnek szenzációs eseményekben gazdag történetét állitotta össze és irta meg a Szabadság megbizásából Kende Géza. Ez a maradandó becsü történelmi munka uj, eddig soha meg nem irt eredeti eseményeket és azok szereplőit viszi az amerikai magyarság elé. Kende Géza történelmi kutatása minden részletre pontosan kiterjed és nemcsak a Washington korában szereplő magyarokról, Kossuth Lajos és az emigráció koráról, valamint a polgárháboru ban résztvett magyar hősökről számol be drámai lendületü elbeszélés formájában, de megirja a mai amerikai magyarság küzdelmes életét és minden megörökitésre váró eseményét egész a mai napig. Hézagot pótló, nevezetes könyv az amerikai magyarság története, amelyet minden magyarnak EL KELL OLVASNIA!

A Magyar Bányászlap

az amerikai magyar bányászok egyetlen lapja, mely szüntelenül a bevándorolt bányászok igazáért harcol

A Magyar Bányászlap

minden dolgában tanáccsal szolgál, minden ügyét dijmentesen elintézi. A szolgálatokért soha senkitől egy centet se fogadtunk el és nem is fogunk elfogadni.

Semmi egyebet sem kérünk ezért, minthogy, ha lejárt az előfizetése és ha dolgozik, ujitsa meg előfizetését és ha lehet,

SZEREZZEN UJ HIVEKET LAPUNKNAK

Minél nagyobb a táborunk, annál eredményesebben tudunk harcolni a magyar bányászokért.

A Magyar Bányászlap

előfizetési ára egy évre 2 dollár, Jugosláviába, Romániába, Burgerlandba 3 dollár. (Magyarország területéről ezidőszerint ki van tiltva a Magyar Bányászlap).

Cim:

Magyar Bányászlap
Himlerville, Kentucky

Óhazai mesék....

DINA CSODÁLATOS TÖRTÉNETE

Irta: SZENTIMREI MÁRTHA

(Folytatás)

— Jó asszony.... valahogy kárt ne tegyen a söprüben. Ugy látom, sejti, hogy ki vagyok. Ne haragudjon.... hiszen magát is ölelgették menyasszony korában. És.... köszönöm, hogy felnevelte az én drága, szép menyasszonyomat....

Dinát eleresztette s széles jókedvében Mondánét ölelte meg, sőt kétfelől hatalmas csókot is cuppantott arcára.

— Mi vagyok én, anyámasszony? Veres vén róka? Majd leszek én még "kedves fiam" is.

Szegény Mondánét elővette a csuklás, ilyen eset még nem fordult elő tapasztalataiban.

Szeretett volna föld alá sülyedni szégyenletében s szemrehányóan nézett Dinára.

— Engedelmet kérek, — nyögte ki végre — ez a rossz lány az oka, mert soha se mondta, hogy eligérkezett.

— Nem mondhattam, hiszen én se tudtam, milyen szándékkal van....

Dina megakadt mentegetődzésében, mert nem akarta mondani, hogy a bácsi, vagy a báró ur.

— Milyen szándékkal van Walter — segitette ki mosolyogva a kapitány.

— Walter — suttogta biborpiros arccal Dina. S ez uj öröm volt, kimondani az ő keresztnevét.

Most hirtelen emlékezés cikká..zott át a bánatos asszony homlokán.

— Megint beteljesedik hát a Trézsi néni jóslata.

A báró elmeséltette magának a Trézsi néni jóslatát s csodálkozott. Azután megint megölelgette Mondánét.

— Látja kedves anyámasszony, minket egymásnak szánt az a jó Isten. Csupán az ő akaratát teljesitjük mindanynyian: adja hát nekem harag nélkül Dinát. Ő lesz az én legdrágább kincsem.

— Csak hát ne vinné olyan messze... — zokogta Mondáné. — Egyetlen lányom világgá ment, csak Dina volt a vigasztalásom s ő is itthágy megint.

A kiskapu megint csapódott künn... bent nem ügyeltek rá. A gazda jött s megütközve állt meg a pitvarban. Ki rikatja az ő feleségét? Benyitott, köszönt. Dina bemutatta neki a bárót, aki tőle is szép szavakkal megkérte Dina kezét s a gazda, bármennyire meglepődött, mégis összeszedte magát, hogy illendő szavakkal feleljen.

— Nagy öröm és tisztesség éri házunkat a mai napon, midőn házunk ékességét, kedves egy lányunkat feleségül kéri. Ha ő hajlandó, szavam nincs ellene. Boldogságát kivánjuk s elismerem: az apja is ur volt s hozzá is jobban illik ur, mint paraszt. Csak aztán megbecsülje, le ne nézze, meg ne bánja, hogy zsuptető alól veszi el.

— Megbecsülöm. Nemcsak a szépségéért szerettem meg, hanem mert erénye a kórházban ugy tündöklött, mint a gyémánt. És csakis erényes nő érdemes arra, hogy a Donnerburgok büszke nevét viselje.

A két férfi parolázott. Mire szétnéztek, Mondáné eltünt a szobából. Könnyezve ment — csirkét fogni. Mert akár öröm, akár bánat, vacsora nélkül nem maradhat a vendég. A nyitott tüzhelyen, bográcsban, csakhamar viz forrt. Mialatt a férfiak egy kis homoki borral koccintgattak, Dina is kiosont a konyhába.

— Édes, kedves anyám, nehogy paprikás csirkét főzzön, azt a németek nem szeretik, nagyon marja a torkukat a paprika.

— Hát kirántva?

— Vagy betyárosan.

Azután ugy látták jónak, hogy egyik csirkét kirántják, a másik legyen betyáros, ami ugy készül, hogy a feldarabolt csirkét hagymás zsirban fedő alatt párolják s mikor zsirjára pirul, tojást ütnek rá.

A vacsora hamarosan elkészült s midőn felszolgálták, a kapitányt nem nagyon kellett kinálgatni. Különösen a "betyáros" csirkéből szedett annyit, mint egy éhes betyár. Ami nem is volt csoda, mert nem ebédelt, izgatott volt. De most, hogy megbizonyosodott Dina viszontszerelméről, gyomra követelte jogait. Közben persze szemét is hizlalta piruló menyasszonyán.

— Meddig tetszik most Magyarországon időzni? — kérdezte vacsora közben a gazda.

A kapitány Dinára nézett.

— Addig, mig kihirdetnek bennünket és vihetem.... a feleségemet.

Dinának megreszketett minden porcikája. A gazda elégedetten bólintott.

— Akkor jól van. Mert lányfővel nem is eresztem el olyan messzire.

— Majd megint követelik a keresztlevelemet — aggodalmaskodott Dina.

A kapitány megsimogatta kezét.

— Semmivel se törődjön, mától kezdve minden gond az enyém! Elintézek mindent. Hanem most már édes-kedves menyasszonyom, ideje, hogy szállás után nézzek.

— Nagyon sajnálom, hogy hálásra nem foghatjuk itt — szólt a gazda. — De elkisérem a nagykorcsmába, ott nyitnak egy alkalmatos szobát.

Nyakába keritette szürét s mentek egy kis lámpással, mint faluhelyen szokás.

Monda gazda lelkére kötötte Borosnénak, az özvegy korcsmárosnénak, hogy jó ágyat vessen a bárónak. A kackiás özvegy jól megnézte vendégét, de meg se lepődött, hogy parasztemberrel látta együtt. A háboru előtt feltünt az olyasmi, de a háboru alatt jöttek-mentek idegen urak a falvakban lovakat vásárolni, gabonát rekvirálni s a forradalom alatt is paroláztak a parasztokkal.

— Szerencsés jóccakát— köszönt el a gazda — fölöstökre várjuk.

— Szolgálok én reggelivel is — mosolygott a gyászruhás korcsmárosné, mikor Monda távozott. — Az ilyen parasztoknál nem tudnak egy kis rendes kávét főzni — tette hozzá lenézőleg.

Kinyitotta vendégszobáját. Kicsit dohos volt benne a levegő. mint ahol ritkán szellőztetnek s az ágynemü is különös szagot terjesztett, mivel a párnák hizott ludak tollával voltak töltve. A kapitány kitárta az ablakokat, kinézett az éjszakába. Életében már sok helyen látta, mint ragyognak a csillagok, de sehol se látta oly szépeknek azokat, mint most.

— Hüvösek már az esték, meg tetszik fázni az ablaknál — figyelmeztette Borosné, akinek beszélhetnékje volt.

— Mit gondol kérem, a háboru alatt a Kárpátokban csak ennyi hideg érte a katonákat?

— Tudom, hogy nem. De akkor muszáj volt szenvedni: most már nem muszáj. Szolgáljak valami harapnivalóval?

— Csak egy csésze feketekávét adjon ...nagyon jóllaktam petyáros csirkével.

— Mondáéknál?

— Ott.

— Akkor tetszett a Dinát látni?

— Láttam.

— Ugye, szép lány?

— Meghiszem.

— Mégse venné el egy gödrösi legény se.

— Aztán miért nem?

— Tetszik tudni, ápolónő volt a háboru alatt, mindig katonák közt.... gyanus az erkölcse!

Donnerburgnak fejébe szállt a vér.

— Szégyelje magát! — förmedt Borosnéra. — És szégyeljék magukat azok a mocskos fickók, akik ilyet mernek kiereszteni a szájukon. Sebeiket bekötözni jól voltak az ápolónők, hálából megrágják a becsületüket? Dina engem is ápolt! Az angyal és szent, érti? És aki felőle egyebet mond, annak én összetöröm a csontját!

Borosné megijedt s azt se tudta, hogy forduljon ki a szobából. A báró magára maradva lehült, mosolygott.

— Na! Majd csodálkozik a pletyka falu!

Jól aludt, de korán felébresztette vállának sajgása. Bizony, azt az átkozott dum-dum golyót meg fogja érezni élete végéig. Felkelt. Dina még korábban s a kis kertben várta. Istenem.... az a boldogság, ahogy ezen a reggelen egymásra néztek!

— Jó reggelt! Nemsokára mehetünk a paphoz! — igy köszönt a boldog vőlegény.

— Csak majd ha kijön a tiszteletes a templomból.... soká lesz az még.

— Addig sétáljunk — kérte a kapitány.

Elindultak egy gyalogösvényen, kézen fogva, némán, boldogan s mentek volna igy Isten tudja, meddig, ha a harangszó vissza nem hivja őket a faluba. Éppen a lelkészlak elé értek, midőn a tiszteletes kopott, kizöldült palástjában, bibliával kezében befordult oda s visszapillantott rájuk.

— Jaj, mit gondol most rólam! — szepegte Dina.

— Nyomban megmondom neki, hogy mit gondoljon.... jöjjön.

Dina kissé vonakodott, de a kapitány nem eresztette el kezét.

— Essünk át minél hamarabb a formaságokon!

A tiszteletes éppen hogy leoldotta palástját nyakából s már be is léptek irodájába. Komoly, szenvedő arcán igen nagy meglepetés tükröződött, midőn a kapitány bemutatkozott.

— Báró Donnerburg. Menyasszonyomat, tudom ismeri tiszteletes uram. Szeretnék diszpenzációval megesküdni.

— Sok szerencsét, boldogságot, Dinácska!

A jó tiszteletes alig lelte meg ezeket az egyszerü szavakat, holott ékesszólása nagyobb volt sok városi papénál. De hát csodálkozott. Monda gazda nevelt leánya, meg egy báró!

(Saját leánya egy tanitóval járt jegyben, az is elesett a harctéren s apai szive remegett, hogy másik vőlegénye már nem akad.)

A bárónőhöz fordult.

— El méltóztatott hozni irásait?

— Felkészülve jöttem.... ámbár az igazat megvallva, még azt se tudtam, nem kapok-e kosarat? Mert a menyasszonyomat a kórházban ismertem meg olyannak, hogy nehéz hozzá közeliteni.

A tiszteletes gondosan megvizsgálta az átnyujtott irásokat. Még nagyitóüveggel is.

(Nem lehet tudni: annyi a nemzetközi kalandor, nehogy Dina ilyennek az áldozata legyen. De hát az irások kétségbevonhatatlanul hiteleseknek látszottak.)

— A Dinácska keresztlevelét is kérem.

— Nagytiszteletü ur.... hiszen tetszik tudni, hogy én Szentpéterváron születtem. Idáig a Rozi néném keresztlevelét használtam, de esküvőre azzal mégse merek menni — szepegett Dina.

— Nem.... az nem is lehetséges — hökkent meg a pap. — Hát akkor mit csináljunk? Mert keresztlevél nélkül diszpenzáció sincs.

Egy pillanatra elnémultak valamennyien, maguk elé néztek. Aztán a báró felkapta fejét.

— Tiszteletes uram nem akarhatja, hogy egy hive vadházasságban éljen!

Dina azt hitte, el kell sülyednie, arca olyan lett, mint a láng, hogy róla feltételezi.... hogy ugy is élne vele.... Tiltakozóan mozdult meg, de a kapitány nem az az ember volt, aki lenyelje szavát, ha szükségesnek tartja a szókimondást.

— Mert mi Dinával nem fogunk egymásról akkor se lemondani, ha nem eskühetünk meg. Ne görditsen tehát tisztességes szándékom elé akadályt!

— Én bizom Dinában, hogy ha bün és lemondás közt kell választania, az utóbbit választja, megnyugodva Isten akaratában.

— Isten akarata nem lehet az, hogy magában hervadjon el, egy darab rongy papiros miatt. És én azt nem is fogom engedni. Vagy együtt élünk.... vagy együtt halunk. Tiszteletes uram, kérem! Ne ragaszkodjék a törvény betüihez, eskessen meg bennünket, nem bánja meg!

A tiszteletest nagyon megrenditették a báró szavai, mert jó ember volt, de elhatározását meg nem ingathatták, mert félt az esperestől, mindenféle kellemetlenségtől. Csak nem teheti kockára felesége, gyermekei kenyerét?

(Folytatása következik)

EGY NYOLC ÉV ELŐTTI GYILKOSSÁG TETTESÉT ELFOGTÁK

A napokban egy nyolc év előtt elkövetett rablógyilkosságot fedezett fel a baranyai Drávapalkonyi község csendőrsége. A megszállás idején, 1919 nyarán rejtélyes körülmények között eltünt Teleki Samu 81 éves községbeli gazdálkodó. Telekit utoljára a drávaparti füzesben látták, ahonnan többé nem tért vissza. Annak idején a jugoszláv csendőrség széleskörü nyomozást inditott Teleki Samu hollétének felderitésére, de minden kutatás eredménytelen maradt és igy évek során teljesen feledésbe ment az ügy.

A napokban arról kezdtek suttogni a községben, hogy a nyolc évvel ezelőtt eltünt gazdálkodó rablógyilkosság áldozata lett és hogy Teleki Samut Kása Pál községbeli földmives gyilkolta meg. A hirek szerint többen látták Kását a drávaparti füzesben a gyilkosság elkövetése napján. Kása, akit iszákos, izgága embernek ismertek, nemrégiben egy ittas társaság előtt azt mesélte, hogy nyolc évvel ezelőtt kicsalta a füzesbe és meggyilkolta rokonát, Teleki Samut, a holttestét pedig a Drávába dobta. A csendőrség megindította a nyomozást és a felmerült adatok alapján őrizetbe vette Kását, aki kihallgatása során megtört és részletes, beismerő vallomást tett. A gyilkost beszállitották a pécsi ügyészségre.

(Hirlap, Szabadka)

—o—

VÉRES LAKODALOM

Sulyos kimenetelü baleset történt a felsőbánsági Ernőháza községben. Bolovics János 20 éves gazdálkodó, Bolovics Péter községbeli dusgazdag földbirtokos fia résztvett szomszédja leányának a lakodalmán. Mulatság közben elhatározta, hogy a fiatal pár tiszteletére lövöldözni fog, ezért agyaggal töltötte meg kétcsövü vadászfegyverét és felakart mászni a keritésre, hogy onnan adja le a lövéseket. Bolovics János minden valószinüség szerint kissé ittas volt és mászás közben lezuhant a keritéről, a vadászfegyver pedig elsült és az agyagos földdel kevert sörétek a gyomrába furódtak. Bolovicsot életveszélyes állapotban a becskereki kórházba szállitották, ahol mütétet hajtottak rajta végre. Állapota annyira válságos, hogy az orvosok nem sok reményt füznek életbenmaradásához.

(Hirlap, Szabadka)

—o—

BÜNHŐDÉS AZ ANYANYELV HASZNÁLATA MIATT

A székelyudvarhelyi román tannyelvü állami elemi leányiskolában magyar leánykák is tanulnak. Igen nagyfoku türelmetlenségre vall, hogy magyar leánykát csak azért dorgáljanak, büntessenek és szégyenitsenek meg, mert a tiz perces szünet alatt játszótársaival magyar anyanyelvén is merészel beszélgetni. Ezt a vakmerőséget követte el egy negyedik elemista magyar leány, miért is osztálytársai feljelentették a tanitónőnek. Ez, minthogy soviniszta román, szigoruan megdorgálta a leánykát tettéért, azután pedig, mikor a dorgálás közben azzal védekezett a magyar gyermek, hogy ő származásra és nyelvre nézve magyar, vagyis szabad használnia anya nyelvét is, megszégyenitésül a leghátulsó padba ültette s a viseletből négyest jegyzett neki. Ezenkivül még azzal is meg büntette a jeles pedagóga a magyar nebulót, hogy megtiltotta osztálytársainak a bünös leánykával való érintkezést. A tanitónő pályát tévesztett. Csendőrmesternek jobban megfelelne.

(Brassói Lapok)

—o—

LAKODALMA ÉJSZAKÁJÁN SZÜLETETT CSECSEMŐJÉT MEGFOJTOTTA EGY PARASZTMENYECSKE

A napokban tartotta lakodalmát Gulát János bárdudvari földmives. Az esküvő után lakodalmi mulatság volt, amely éjfélkor egy váratlan esemény következtében megszakadt. A vendégsereg szétoszlott. Másnap a csendőrség bizalmas feljelentésre nyomozást inditott és megállapitotta, hogy az uj asszony a lakodalom éjszakáján gyermeket szült és a csecsemőt megfojtotta. A csendőrség a lefolytatott nyomozás alapján Gulát Jánosnét letartóztatta és a kaposvári ügyészség fogházába szállitotta.

(Pesti Napló)

—o—

AZ ÖREG GAZDA TRAGÉDIÁJA

Halálos és különös szerencsétlenség történt Zalaudvarnok községben. Főző József 76 éves zalaudvarnoki gazda fel akart menni házának padlására a falhoz támasztott létrán. Már majdnem fölért, mikor hirtelen megcsuszott és lezuhant. A létra alatt egy borona volt s az öreg gazda ennek szögeibe esett bele, ugy, hogy azonnal meghalt.

(Az Est)

—o—

FELMENTETTEK EGY MUNKÁST, AKIT A GYORSITOTT TANÁCS ÖT ÉVRE ITÉLT

A budapesti ügyészség izgatás cimén emelt vádat Kaszir Oszkár munkás ellen, aki 1919 őszén egy Megyer felé haladó villamoson a kommunizmust éltette. 9 büntető törvényszék gyorsitott tanácsa Kaszirt öt évi börtönre itélte. Kaszir Oszkár pörujitást kért, amit azonban elutasitottak, majd felfolyamodást jelentett be. A tábla elrendelte a bizonyitást, hogy az inkriminált kijelentések elhangzásakor megvolt-e az a nyilvánosság, amely szükséges az izgatás büntettéhez. A pestvidéki törvényszék most ujra tárgyalta ezt az ügyet és a vádlottat fölmentette. A fölmentés ellen az ügyész fellebbezést jelentett be.

(Magyar Hirlap)

—o—

MÁSFÉL ÉVI BÖRTÖNRE ITÉLTÉK EGY NAGYKANIZSAI KERESKEDŐ GYILKOS MERÉNYLŐJÉT

Nagy érdeklődés mellett tárgyalta a nagykanizsai törvényszék büntetőtanácsa Róth Béla 19 éves kereskedősegéd bünügyét, aki Nagykanizsa egyik legtekintélyesebb kereskedője, Kirschner Mór ellen gyilkos merényletet követett el s egy doronggal leütötte. Az ügyészség szándékos emberölés büntettének kisérlete miatt helyezte vád alá s a törvényszék Róth Bélát ebben mondotta is ki bünösnek, azonban a nyomatékos enyhitő körülmények figyelembevétele mellett mindössze másfél évi börtönre itélte.

(Magyarország)

ELITÉLT PAPRIKAHAMISITÓ

Kákonyi István géderlaki paprikakereskedő néhány hónappal ezelőtt összevarrott zsákokban kőporral kevert paprikát adott el a kereskedőknek. Minthogy ő a leólmozott zsákokat felbontotta és ugy töltötte be a paprikába a kőport, a törvényszék zártörés cimén 3 hónapi fogházbüntetésre itélte. A tábla most megváltoztatta az elsőfoku itéletet és csalás cimén egy évi börtönre itélte Kákonyit.

(Az Est)

—o—

FORDULAT A RABLÁS ÉS GYUJTOGATÁS MIATT ELITÉLT SZOLGABIRÓ ÜGYÉBEN

Magossy Rezső volt szigetvári szolgabirót 14 rendbeli gyujtogatás és 16 rendbeli rablás miatt a kaposvári törvényszék két évi fegyházra itélte. Felebbezés foytán az ügy a táblához került, amely szenzációs itéletet hozott, a mennyiben megsemmisitette a törvényszék itéletét és uj tárgyalás megtartására utasitotta

(Az Est)

—o—

1 Magyar Bányászlapot bányászok irják bányászokról bányászoknak.

HA ön kellemes izü, egészséges hüsitő italt akar inni, követelje mindenütt a

CHERO COLA
CHERRY BLOSSOM
ORANGE vagy PEACHES
hüsitőket

BLATZ ÉS WIDEMAN SÖRÖK KIVÁLÓ IZÜEK!

SANITARY BOTTLING CO.
WILLIAMSON, W. VÁ.

MI UJSÁG HIMLERVILLEN?

Az elmult héten három napot dolgoztak a Himler Coal Co. bányájában.

Vasárnap délelőtt Nagytiszteletü Kalassay Sándor árvaatya tartott istentiszteletet református vallásu testvéreinknek, és ez alkalommal urvacsorában is részesitette őket. Az árvaatyát nagy szeretettel fogadták hivei, aki más elfoglaltsága mellett, sajnos, nem időzhetett továbbra is körükben.

A hét folyamán egy ujabb tudományos film kerül bemutatásra, melynek tárgyát és előadási dátumát közölni fogja a mozi vezetősége.

Szombaton este a No Place to Go cimü elsőrangu vigjáték kerül a moziban bemutatóra Mary Astorral és Lloyd Hughes-szal a főszerepekben, valamint egy két felvonásos kacagtató bohózat.

Husvét vasárnap este fél 8 órakor a himlervillei fiatalság nagyszabásu bált rendez, mely az előkészületek után itélve valóban nagysikerü lesz.

A belépti dijat olyan alacsonyan szabta meg a rendezőség, hogy a bálon mindenki részt vehessen és igy meg vagyunk róla győződve, hogy nemcsak a helybeli, hanem a vidéki magyarságot is teljes számban fogjuk látni a bálon. Dacára annak, hogy a rendezőség egy költséges, elsőrangu zenekart szerződtetett, a belépti dijak: férfiaknak 50 cent, nőknek 25 cent és gyermekeknek 15 cent.

Husvét hétfőjén a moziipar egyik legszenzációsabb alkotása, a megrázó erejü állatfilm, a Chang fogja a közönséget szórakoztatni, amelyhez hasonló alkotás még nem került a piacra. A darab legtöbb része a dzsungelban lett felvéve és a többek között 400 vad elefánt, továbbá tigrisek és oroszlánok szerepelnek a képben.

—o—

NYUGTÁZÁS

A március 17-én megtartott müvészestély jövedelmét $65.65-öt a Magyar Bányászlap a sztrájkoló magyar bányászokat segélyező bizottság elnökéhez, Walko János urhoz átutalta, melynek vételét március 26-án kelt levélben ismerték el és köszönték meg a Magyar Bányászlapnak.

A Magyar Bányászlap ezuton mond köszönetet mindenkinek, aki az ost sikeréhez bármilyen uton hozzájárult.

—o—

A Magyar Bányászlap előfizetési ára egy évre $2.00.

MAGYAROKAT

találnak már nálunk azok a magyarok, akik megtekintik földjeinket. Akik eljönnek ide, saját honfitársaiktól nyert információk alapján győződhetnek meg arról, hogy mikor mi tisztességes megélhetést igérünk, még nem is mondtunk el mindent.

Nincs is annak semmi értelme, hogy paradicsomot igérjünk, mert minden józan gondolkozásu ember tisztában van vele, hogy a becsületes munkának tisztességes megélhetést kell hoznia. Ezt pedig nálunk megtalálja.

Az évek óta itt élő magyarok bizonyitékát tudják adni annak, hogy aki szorgalmas, annak a megélhetése minden körülmények között biztositva van. Még meg is takarithat valamennyit.

Nagyon valószinü, hogy Ön sem akar többet, mint biztos megélhetést.

Jöjjön akkor ide és telepedjék le a mi földjeinken, melyeket nagyon olcsó áron szerezhet meg.

Ha Ön részletes felvilágositást óhajt kapni földjeinkről, irjon érte. Mi készséggel szolgálunk mindennemü felvilágositással.

Land Dept. Duluth & Iron Range Rail Road Co. 311 W. First St., Duluth, Minn.

—o—

NEVESS,

ha egészséges akarsz lenni

Egy hires orvos hirdeti: "Ha egészséges akarsz lenni, nevess sokat és szivből." Tény az, hogy a nevetés ugy a mell, mint a has orgánumait müködteti, viszont a legelső követelmény a gyomor egészséges állapota, amelyre a legjobb orvosság a Triner Keserü Bor. Tisztán tartja a gyomrot, étvágyat ad és megszünteti az emésztési zavarokat. Irjon ingyen mintáért erre cimre: Jos. Triner Co. 1333 S. Ashland Ave, Chicago, Ill. és mellékeljen 10 centet szállitási költségekre.

INGYEN MINTAÜVEG SZELVÉNY

Név .....

Cim .....

Város ..... C 1

JOHN OLÁH
az egyedüli
MAGYAR MUFFOLÓ
Mindenhová, mindenkor muffolja butorait
TÜZMENTES STORAGE
MÉRSÉKELT HAVI DIJ
ELAD ÉS VESZ BUTORT
Lakás: Cherry Tree Bottom
Telefon 249. Box 1358
LOGAN, W. VA.

KÖZEL 70 ÉVES

és mégis fiatalnak érzi magát

Mrs. S. Wenzel, 262 Kingsley St. Buffalo, N. Y.-ből irja: Szivesked jenek még egy doboz Bulgár Növény (Vér) teát küldeni, mert ez a legjobb orvosság, amit valaha is használtam. Mindig segit rajtam. Ismeröseimet is rászoktattam. Közel 70 éves vagyok már és mikor ismeröseim csodálkoznak azon, hogy milyen jól nézek ki és érzem magam, nyiltan megmondom nekik, hogy a Bulgár Növény (Vér) teának köszönhetem ezt.

A Bulgár Növény teát lefekvéskor forrón kell inni; igy hamar megszünteti a hülést. Jót tesz reuma és emésztési zavarok esetén is.

Az összes gyógyszertásakban kapható. Ara $1.25 és 75 cent.

Ha egy öt hónapra elegendő nagy családi dobozt óhajt, küldjön be $1.25-öt erre a cimre: H. H. Von Schlick, President, 100 Marvel Bldg. Pittsburgh, Pa.

—o—

A CUNARD LINE TÁRSASUTAZÁST RENDEZ AZ ÓHAZÁBA

Mr. Vukovich vezeti a kirándulást a Május 15-én induló Berengárián

A Cunard Line értesitése szerint a new yorki irodához tartozó Mr. Vukovich fogja vezetni a május 15-én induló tavaszi kirándulást a Berengárián.

Ez alkalommal a hajó egész harmadosztályu turistakabin berendezése a kirándulók rendelkezésére lesz bocsátva a rendes harmadosztályu árakon.

Mr. Vukovich számos kirándulást vezetett már az utasok legnagyobb megelégedésére. Minden tekintetben az utasok rendelkezésére áll és segit nekik a hazajutásban. Mr. H. P. Borer, a Cunard Line Gen. Passenger Agentje szerint: "Az óhazai kirándulások, melyeket néhány évvel ezelőtt vezettünk be, minden tekintetben sikerrel jártak. A kirándulók tisztában vannak azzal, hogy mit jelent az, ha olyan vezetők kalauzolása mellett teszik meg az utat, mint Mr. Vukovich. Ezek a kirándulások az élvezett udvariasság és tökéletesség következtében közmondásszerüekké váltak. Reméljük, hogy a május 15-iki, Mr. Vukovich vezetése mellett a Berengárián történő kirándulást a magyar közönség ugyanugy fogja méltányolni, mint eddig tette."

—o—

UJ SZENZÁCIÓS REGÉNY

Temeshy György, a "Grófi Kastély Titka" és a "Varsó Hóhéra" cimü leblincseló regények szerzőjétől most egy uj regény jelent meg, melynek cime: "A Galyarab", vagy A Velencei Rémes Ej. Ezen regény olyan érdekfeszitő, hogy azt végigolvasás előtt nem lehet a kézből letenni. 20 füzet ára $1.00. 50 füzet egyszerre rendelve csak $2.25. Postaköltségre, csomagolásra és biztositásra 25 cent melléklendő. — Kapható: **Kerekes Testvérek könyv és zenemü kereskedésében**, 208 E. 86th Street, New York City.

—o—

KITÜNTETETT BÁNYÁSZOK

(Folytatás a 6-ik oldalról)

megfulladtak volna, a haláltól megmenteni.

A Phelps Dodge Corporation, Dawson, New Mexicoi Stag Canon Branch-ja, a saját 6. aknájában egy kivételesen hatásos biztonsági eljárás életbeléptetéséért kapott diszoklevelet. A bánya biztonsági oktatást nyujt az uj és tapasztalatlan bányászoknak. Husz hónapi állandó munkával 45.000 tonna szenet bányásztak 3 kisebb balesettel és 10 napi idővesztéséggel.

W. J. Rainey Inc., Stewart Mineja-ban, So. W. Pennsylvánia, amelynek a bizottság diszoklevelet adományozott, hét év és két hónap alatt, azaz 1921 január 1-től 1928 február 20-ig semmiféle állandó vagy részbeni munkaképtelenséggel járó szerencsétlenség, vagy bal eset nem fordult elő. 1921 jan. 1-től 1927 dec. 31-ig 2,990,565 tonna szenet termelt és 1923-tól 1927-ig átlag 266 emberrel dolgozott a bánya.

A Logans Ferry Mine-ban, Logans Ferry, Pa. 1923 május 5-től egész 1927 október 28-ig azaz 4 év és hat hónap alatt szerencsétlenség nem történt. Ebben az időszakban a bánya 2,029,138 tonna szenet termelt, átlag 400 emberrel. Ezenfelül 1924-ben 6 hónapig egyetlen baleset nem történt a bányában.

A Walsenburg, Coloradoi Robinson 1. számu bányában 1915 julius 27-étől 1928 március 1-ig, 12 év, hét hónap és négy nap alatt nem történt halálos szerencsétlenség. Ebben az időszakban 2,301,804 tonna szenet termelt a bánya.

A Negaunee Mine, Negaunee Michiganben 1927 március 1-én müködésének nyolcadik évfordulóját ünnepelte meg összesen 590,000 munkanappal, halálos szerencsétlenség nélkül. Egyáltalán nem volt szerencsétlenség 1918 november 18. óta. Különösen jó volt ennek a bányának a mult évi kimutatása. 26,650 munkanap alatt a legkisebb baleset nem történt.

A Bristol Mine, Crystal Falls, Mich. 1926 április 12-től 1928 február 5-ig dolgozott idővesztéséggel járó baleset nélkül. Ebben az időszakban a bánya 632,946 tonna vasat termelt körülbelül 743,780 munka óraval.

Az Albany vasbánya, Hibbing, Minnesotában öt évig, 1923 február 16-tól 1928 február 16-ig dolgozott idővesztéséggel járó baleset nélkül. Ebben az időszakban 1,311,009 tonna anyagot termeltek. A vasbányászati időszakban a bánya éjjel-nappal dolgozik.

A Genoa, ohioi kőbányában 1925 május 12-től 1927 szeptember 2-ikáig nem történt idővesztéséggel járó baleset. Ebben az időszakban a kőbánya 1,383,084 éjjeli és nappali munkaórát mutatott ki. Az alkalmazottak átlagos száma 226.

A Cowell, californiai kőbányában 1926 május 11-től 1927 november 26-ig nem történt idővesztéséggel járó baleset, dacára annak, hogy ebben az időszakban 1,081,250 munkaórát dolgoztak ebben a bányában.

A Joseph A. Holmes Safety Association által évente adományozott érmek azoknak a bányászoknak jutnak, akik a legdicséretreméltóbb bátorsággal és lélekjelenléttel veszélyben forgó bányásztestvéreik életének megmentésére sietnek.

—o—

STATEMENT

of the Ownership, Management Circulation, etc., Required by the Act of Congress of August 24, 1912, Of Magyar Bányászlap published weekly at Himlerville, Ky. for April 2, 1928.

State of Kentucky
County of Martin

Before me, a Notary public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Leslie Lovass who having been duly sworn according to law, deposes and says that is the Editor in charge of the Magyar Bányászlap and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation) etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and adresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher Andrew Fay Fisher, Himlerville, Ky.

Editor Andrew Fay Fisher Himlerville, Ky.

Managing Editor Andrew Fay Fisher, Himlerville, Ky.

Business Manager Andrew Fay Fisher, Himlerville, Ky.

2. That the owners are: (Give names and addresses of individual owners, or, if a corporation, give its names and the names and addresses of stockholders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of stock.) Andrew Fay Fisher.

3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (It there are none, so state) None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the aid two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or othervise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is..... (This information is required from daily publications only.)

LESLIE LOVASS,
Editor in Charge.

Sworn to and subscribed before me this 2nd day of April 1928.

S. D. DERMONT
Notary Public.

My commission expires Sep. 13, 1931.

DR. W. F. LEECH
SZEM-, FÜL-, ORR ES TOROK ORVOS
First National Bank Building
WILLIAMSON, W. VA.
SZEMÜVEGGEL IS SZOLGÁLOK
Rendelő telefonszáma 245
Lakás telefonszáma 456

Görög Kath. Imakönyvek

Danilovits: Gör. Kath. Imakönyv, vászonkötés $2.50
Dicséret, Áldozat, csontkötés csattal $5.00
Dicséret, Áldozat, bőrkötés .. $3.00
Dicséret, Áldozat, vászonkötés $1.50
Jertek, imádjuk Krisztust, csontkötés csattal $2.50
Jertek, imádjuk Krisztust, bőrkötés $2.00
Jertek, imádjuk Krisztust, vászonkötés $1.50

Kérje részletes könyv, kotta, zongorahenger és lemez árjegyzékünket. — Postaköltségre, biztositásra és csomagolásra 25 cent beküldendő...

KERESKES TESTVÉREK
208 E. 86th St., New York City

KIS HIRDETÉSEK

Harmincöt éves özvegyember 25—35 éves leányt, vagy özvegy házvezetőnőt keres. Fizetés megegyezés szerint. A horvát, vagy angol nyelv tudása megkivántatik. Megtetszés esetén házasság lehetséges. Irjon erre a cimre: A. N. Laush, D. 7. Box 320. Harmarville, Pa. (ápr 12)

Magános ember, aki szeret farmon dolgozni, felvétetik. Fizetés megegyezés szerint. Paul Veselovsky, Walker, Maryland. (ápr. 5)

ELADÓ

Eladó üzletnek megfelelő 25 szobás ház közel Toledohoz, város közepén. Villanyos, felső iskola; munka éven át. 18 hold kerti földdel potom áron eladó. Stephen Zvara, Bradner, O. (ápr 12)

SZERETNE a bányától szabadulni? Jöjjön Mississippi államba farmernek. Kevés a pénze? Ez sem baj. Nálunk hihetetlenül kedvező feltételek mellett vásárolhat kitünő berendezett termő farmokat. Forduljon bizalommal hozzám készséggel szolgálok felvilágositással. Béla Márk, Box 429. Grenada, Miss.

PÉNZ
KÜLDEMÉNYEKET
gyorsan és pontosan fizetünk ki a világ bármely részében a legalacsonyabb napi árfolyam mellett
HAJÓJEGYEK
minden vonalra a társaságok eredeti áraiban
4% kamatot fizetünk betétekre.
AMERICAN UNION BANK
37-ik utca és 8-ik Avenue.
Fiókirodák:
Broadway és 21-ik utca
Second Ave és 83-ik utca
NEW YORK.

EGYLETI KALAUZ

A CONGOI I. RÁKÓCZI FERENC BÁNYÁSZ BETEGSEGÉLYZŐ E.

Alakult 1894 Január hó 11-én

Az egylet tisztikara:

Díszelnök: Buczkó András; elnök: Rezer János; alelnök Urbán Mihály; pénztárnok: Szántó János; titkár: Varga András, Box 156, Congo, Ohio; jegyző: Tökölyi Ferenc; pénztári titkár: Murvay Lajos; ellenőr: Tamás János; számvevő: Kádár Mihály; beteglátogató: Murvay Sndor beteglátogató Congón: Murvay Sándor, Drakesen Sipos Mihály; 3 tagu bizottság: Urbán József, Titka János, Bodnár János; zászlóvivők: Kékes József, ifj. Molnár János; teremőr: E. István és E. Tóth József; óhivatalos orvos Dr. James Miller.

—o—

ELSŐ JOBS ÉS KÖRNYÉKE MAGYAR BÁNYÁSZ BS. EGYLET

Székhelye: Jobs, Ohio.

Alakult 1896 Január 6-án. Gyüléseit tartja minden hónap második vasárnapján Murray City, Ohioban.

Az egylet hivatalos lapja: Magyar Bányászlap.

Elnök: Boros József; alelnök: Hajdu József; jegyző Jagetr Imre, Box 424, Murray City Ohio; titkár: Abaházi Sándor, Box 163, Murray City, Ohio; pénztárnok: Imri Imre; ellenőr: Tóth Márton; hármas bizottság: Belfi András, Vash Gyula, Szabó Pál; zászlóvivők: Mészáros Imre, Krajnyik Mihály; beteglátogatók: Murray City, Ohioban Mráz János; Holister, Ohioban Molnár József; Columbus, Ohioban Kristóf Mihály; rendfentartó: Popáczi József; koffer gazda: Jager Imre.

—o—

ELSŐ TUG RIVERI MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET.

Alakult: 1903 október hó 1-én.
Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap
Székhelye: Gary, W. Va.
A főtisztikar::

Főelnök: Németh Ferenc. Post Box 224, Gary, W. Va. Főtitkár és főpénztárnok: Kocsis Balázs, Box 544, Gary, W. Va., az osztályok kimutatásai és minden egyleti levél hozzá küldendő és az egyletről felvilágositásért hozzá forduljanak. Főalelnök: Soltész József, Filbert, W. Va. Főjegyző: Kovács Pál. Főellenőr: Davis Bertalan, Filbert, W. Va. Bizottság: Tóth Sándor, id. Nagy Mihály, Horváth János.

A főtisztikar minden hónap utolsó vasárnapján délelőtt 10 órakor tartja gyüléseit Garyban, a Hallban.

1-ső Osztály, Filbert, W. Va.

Elnök: Horváth János; alelnök: id Nagy Mihály; titkár: Kovács Pál, Box 191, Filbert, W. Va., minen egyleti levél hozzá küldendő; jegyző: Tóth Sándor; pénztárnok: Soltész József; ellenőr: ifj. Tóth Lajos; bizottsági tagok: Nagy István, Buzsik József, Bacsó András; beteglátogató: Id. Nagy Mihály; póttag: Jósza Jozsef, magyar zászlóvivő: Vinter János; amerikai zászlóvivő: Id. Tóth Lajos; ajtóőr: Szabó Mihály.

Gyüléseit tarja minden hó 13-ika utáni vasárnap délután 2 órakor a kath. templom alatt.

2-ik Osztály, Gary, W. Va.

Elnök: Szurcsik János; titkár és pénztárnok: Németh Ferenc, egyleti levelek hozzá küldendők (Box 224 Gary, W. Va.); jegyző: Kocsis Balázs.

Gyüléseit minden hó második vasárnapján tartja a Gary-i Hallban.

3-ik Osztály, Pageton, W. Va.

Ugykezelő: Valach Vendel, Box 23 Pageton, W. Va.

Gyüléseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján délután 2 órakor a pénztárnok házánál.

4-ik Osztály, Ream, W. Va.

Ugykezelő: Szász György, a helybeli és vidéki tagok havidijai és egyéb befizetései hozzá küldendők: Box 312, Gary, W. Va.

6-ik Osztály, Red Jacket, W. Va.

Elnök: Dóczi András; jegyző: Glach Henrik; titkár és pénztárnok: Veres István, Box 64, Red Jacket, W. Va., kihez minden levél küldendő; ellenőr: Kurucz István; beteglátogató: Balogh Bálint.

Gyüléseit minden hó 2-ik vasárnapján tartja a pénztárnok lakásán.

BUCSUSZÓ

Ez uton mondok Istenhozzádot a viszontlátásig mindazon barátaimnak és ismeröseimnek, akiktől Magyarországba való látogatásom előtt nem volt idöm személyesen elbucsuzni. Remélem, hogy visszajövetelem alkalmával mindenkit jobb viszonyok közepette tudok majd üdvözölni.

L. A. Glodán.

MULATSÁGOK A MAGYAR BÁNYAPLÉZEKEN.

A Columbusi Magyar Mükedvelő Kör 1928 április 8-án, husvét vasárnapján este 7:30 kezdettel bemutatkozó nagy diszelőadást rendez az Ivanoff Hallban. Szinre kerül a Gyimesi Vadvirág, Géczi István 3 felvonásos, tanulságos, érdekfeszitő népszinmüve. Helyárak $1.00, 75c és 50c.

A Pocahontasi Ref. Egyház 1928 április 9-én, husvét másodnapján este szépségversennyel egybekötött Husvéti Bált rendez. A szépségverseny győzteseinek értékes dijak lesznek kiosztva. Belépti dij férfiaknak 1 dollár. nőknek 25c. A nagysikerünek igérkező mulatság a Six Thirty Hallban lesz megtartva.

A Munkás Betegsegélyző és Önképző Szervezet 114-ik Osztálya, Monaville, W. Va. 1928 április 9-én, husvét másodnapján Loganban, a Colonial Hotel Tánctermében Husvéti Bált rendez. A mulatság kezdete délután két órakor. A zenét Szabó József közkedvelt zenekara szolgáltatja. Belépti dij férfiaknak $1.00, nőknek 25 cent.

A Munkás Betegsegélyző Szövetség 156-ik osztálya Lundale, W. Va., 1928 április 14-én nagy táncmulatságos rendez, melyre a Logan vidéki magyarságot tisztelettel meghivja. A zenét Mr. Deczki vonószenekara szolgáltatja.

A Verhovay Segély Egylet 208-ik osztálya 1928 április 14-én, szombaton este fényes bált rendez a Filberti Hallban. A zenét a Thorpe-i, W. Va. magyar rézbanda szolgáltatja. Belépti dij férfiaknak $1.00, nőknek 25c. A mulatság kezdete este 6 órakor.

—o—

GÁZOL A KOZÁKLÓ

(Folytatás az 1. oldalról)

ségünk áprilisban s annak az ára elég lesz ez év végéig a küzdelemre.

Ránk is ránk gázolt a kozákló, de azért nem szabad megakadni egy percre sem a küzdelemnek.

Megértik-e most a bányászok, hogy milyen halálos érdekünk mindannyiunknak ez a nagy harc, hogy mennyi erőt, hitet, kitartást ad a sztrájkolóknak a Bányászlap?

S hogy mennyi anyagi segélyt hordott össze eddig a szükségben levő sztrájkolóknak?

Megértik-e, megérzik-e a szervezetlen bányászok is, hogy az ő kenyerükért is ott küzdünk a pennsylvániai és ohioi sáncárokban?

Ezer darab egy éves, vagy kétezer darab féléves uj előfizetőt kell szereznünk, magyar bányászok, áprilisban.

Ezzel kell felelnünk a bánya-uraknak erre az itt tátongó, idegázolt ürességre.

A HIMLERVILLEI YOUNG MEN'S CLUB
SAJÁT PÉNZTÁRA JAVÁRA
ÁPR. 8-ÁN, HUSVÉT VASÁRNAP
este fél nyolc órai kezdettel nagyszabásu
TÁNCMULATSÁGOT
rendez, melyre ugy a helybeli, mint a közel környéki magyarságot tisztelettel meghivja
A RENDEZŐSÉG.
A ZENÉT EGY ELSŐRANGU WILLIAMSONI ZENEKAR SZOLGÁLTATJA
BELÉPTI DIJ: FÉRFIAKNAK 50 CENT
NŐKNEK 25c. GYERMEKEKNEK 15c.
SENKI SE MULASSZA EL AZ IDÉNY LEGJOBB TÁNCMULATSÁGÁT!

MUSZÁJ
hogy végre ön is belássa, miért előnyös megtakaritott pénzét bankházunkban 4% kamatozó betétre elhelyezni!
KÖVESSE AZ AMERIKAI MAGYARSÁG PÉLDÁJÁT
KISS EMIL BANKHÁZA
FOURTH AVE—9. ST. NEW YORK

HIMLERVILLEI
MAGYAR ASSZONYOK FIGYELMÉBE!
Értesitjük ezennel a himlervillei magyar asszonyokat, hogy
REMEK TAVASZI KABÁTOKAT ÉS RUHÁKAT
kaptunk gyönyörü szinekben, mintákkal, melyek
IGEN OLCSÓN KERÜLNEK ELADÁSRA
Azonkivül kaptunk óhazai kitünő vászonból ÁGYHUZATOKAT is.
Kitünő mosók, tartós anyagokból vannak készitve.
A készlet nem nagy, azért aki előbb jön, annak jut belőle.
HIMLER COAL COMPANY
Divatáru üzlete
HIMLERVILLE, KY. *HIMLERVILLE, KY.*